

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

24 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de middenstandsopleiding in Brussel

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de concrete invulling van het Vlaams Huis van de Economie

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over durfkapitaal voor ondernemingen

Vraag om uitleg van de heer Mathieu Boutsen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de gelijkgeschakeling van de statuten voor de ex-mijnwerkers van het Limburgs oostelijk bekken

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over zijn reacties op het dossier Alcatel en de uitbouw van een zogenaamd FIT-netwerk

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het aanwakkeren van ondernemingszin bij jongeren

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de snel groeiende werkloosheid in de Kempense regio door een reeks van bedrijfssluitingen en bedrijfsherstructureringen

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Donderdag 24 oktober 2002

VOORZITTER : De heer André-Emiel Bogaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 9.36 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de middenstandsopleiding in Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de problematiek van de middenstandsopleiding in Brussel.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, binnen het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad bestaat er op dit ogenblik een Vlaams instituut voor middenstandsopleiding, de VZW IBB. Dit is een recente fusie van 2 campussen : Brucemo, de niet-voedingspool in Brussel centrum en Infobo, de voedingspool in Ukkel. IBB heeft het niet makkelijk. Daar zijn enkele interne redenen voor, zoals het niet zo geschikte gebouw waarin Brucemo zich bevindt, de moeilijkheden om nog voldoende leerlingen aan te trekken van Infobo, de splitsing van de Infobo N en Infobo F, met enkele onaangename financiële gevolgen, enzovoort.

Sinds dit jaar komen de twee aangrenzende centra voor middenstandsopleiding met hun publicitaire slagkracht tot aan de grenzen van de 19 gemeenten. Dit is voor deze centra een uitstekende zaak. Het knipt evenwel nog meer dan vroeger de vleugels van de Brusselse campussen. Voorheen was er vooral de concurrentie van CMO Leuven en Havimo Asse. Door het grotere aanbod wordt de zuigkracht vanuit Vlaams-Brabant vandaag nog versterkt.

In het slechtste geval dreigt dit alles er binnen afzienbare tijd toe te leiden dat we geen Nederlands-talige middenstandsopleiding in Brussel meer zullen hebben. Toen ik mijn vraag op 14 oktober 2002 indiende, schreef ik dat IBB eraan dacht de boeken te sluiten. Inmiddels is de vereffeningsprocedure ingezet. Er werd wel een 'rustperiode' ingebouwd. De wet-Renault verplicht ook aan dergelijke VZW's bepaalde procedures in acht te nemen. Op zich is dat geen slechte zaak. De vereffening moet ten alle prijze worden vermeden.

De fusies naar aanleiding van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001 hebben ertoe geleid dat er in Vlaanderen van de 22 nog 4 grote gehelen – Syntra – voor middenstandsopleiding zijn overgebleven. De Vlaamse regering heeft beslist om Brussel tot 31 december 2002 nog even buiten schot te laten. Deze deadline loopt weldra af. Het ligt allesbehalve in de logica van de fusies om vier grote en leefbare gehelen te maken en één klein en onleefbaar. De enige oplossing om in Brussel ook een strategisch aanbod voor middenstandsopleiding te behouden, is ze in een groter geheel te laten opgaan, met Vlaams-Brabant-Antwerpen of met Vlaams-Brabant-Oost-Vlaanderen. Er zijn waarschijnlijk nog andere mogelijkheden. Na de fusie moet er evenwel een garantie zijn dat er in Brussel een of meer campussen overeind blijven.

Mijnheer de minister, het is niet mijn taak me in te laten met de dagelijkse en operationele werking van het centrum. Wel heb ik een aantal politieke vragen. Bent u bereid deze garantie te geven ? Decretaal is er reeds een grendel. Die moet echter ook in de praktijk toepasbaar zijn. Hoe kunnen deze in overleg met het VIZO hard worden gemaakt ? Is het niet wenselijk om, naar analogie met de Brusselse gunstnormen in het reguliere onderwijs, ook dergelijke normen voor de middenstandsopleiding uit te werken ? Indien u dat geen goed idee vindt, zou ik graag uw argumentatie kennen. Een van de redenen waarom de situatie de laatste

Gatz

tijd is verslechterd, is dat aan de normen die ook door het VIZO werden opgelegd, bijna niet kon worden voldaan. Mijnheer de minister, ik zou graag zo concreet mogelijke antwoorden hebben op mijn vragen.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Walter Vandebossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb een nauwe band met al hetgeen in dat verband op het terrein gebeurt. Meer nog dan de heer Gatz, vind ik dat de gevolgen voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel dramatisch zullen zijn. Brussel en de Vlaamse Gemeenschap hebben absoluut nood aan een kwaliteitsvolle middenstandsopleiding. Die bestond vroeger. Infobo had een internationale reputatie. Van heinde en verre kwam men naar Ukkel om de middenstandsopleiding voor, voornamelijk, de chocolade- en horecasector te volgen. Ook Brucemo bood kwaliteit.

De Franse Gemeenschap toont hoe het moet in Brussel. De dames en heren van het VIZO mogen wel eens gaan kijken naar hetgeen de Franstaligen doen in Brussel. Ze geven ons een lesje. Wat de Franstaligen zelf doen, doen ze ditmaal beter. Wat Vlamingen zelf doen, trekt ditmaal op niks. Dat is wat er in Brussel op dit moment aan de hand is.

Wat hebben ze zich bij het VIZO in het hoofd gehaald, dat ze zo'n gedrocht neerzetten in Brussel, dat op geen enkele wijze beantwoordt aan de behoeften, het concept of de organisatie van de samenleving ? Ze wisten van meet af aan, en u wist het vermoedelijk ook, dat zo'n maatregel de doodsteek betekende voor Syntra Brussel. Eerst werden de mensen van Brucemo en Infobo totaal gedemotiveerd. Het is daar volledig verknald. En dan komen ze met een systeem waarvan ze wisten dat de lat voor Vlaams Brussel te hoog zou liggen.

Welk concept is er bijvoorbeeld voor de instroom van anderstaligen in de middenstandsopleiding ? Geen enkel. Het VIZO heeft geen enkele maatregel genomen die beantwoordt aan de reële behoeften op het terrein. Integendeel, ze hebben zich qua promotie beperkt tot de 19 gemeenten. Ze zijn immers, evenals de regering, niet in staat weerstand te bieden aan de andere centra, vooral dan Havimo, die zich altijd hebben afgekeerd van wat er in het Hoofdstedelijk Gewest gebeurt, in plaats van samen te werken. Hetzelfde geldt voor de CMO-

opleiding in Mechelen. De mensen op het terrein kennen deze problematiek heel goed.

Mijnheer de minister, er is gewoon een wurggreep toegepast. Ik moet u feliciteren, want u bent erin geslaagd, en ook het VIZO is erin geslaagd. Brussel ligt op zijn gat. Dat is wat werd beoogd, en wat ook werd bereikt. U maakt me immers niet wijs dat wat vandaag gebeurt met Syntra Brussel, werkelijk is uitgedacht met de bedoeling de middenstandsopleiding in Brussel mogelijk te maken en een toekomst te bieden.

Ik benader het probleem dus enigszins anders dan de heer Gatz. Het gaat immers allang niet meer om de vraag of de overheid de middenstandsopleiding een kans wil geven. Het is de bedoeling ze totaal onmogelijk te maken, kapot te maken, en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel opnieuw een kaakslag toe te dienen.

Mijnheer de minister, u hebt iemand aangezocht die aan een ernstige ziekte lijdt om een directeursfunctie waar te nemen in het VIZO. U wist op voorhand dat daar miserie van zou komen. U hebt de meest essentiële beginselen van de goede uitoefening van een ministerambt en van een goed management met de voeten getreden. U wist dat hij ziek was, en toch hebt u hem op uw kabinet ontvangen om hem een duwtje in de rug te geven. Natuurlijk is hij over de helling gegaan en is het nu volledig naar de knoppen.

Op de raad van bestuur van 9 oktober werd dan ook een totale desorganisatie vastgesteld. Er heerste een gebrek aan motivatie, aan structurele organisatie, aan personeel en aan procedures. Financieel zijn uw voorstellen onhoudbaar. Op 9 oktober bleek ook dat de uitgaven de inkomsten overstegen, dat het kaskrediet in september was opgebruikt, dat er eind september een schuld uitstond van 65.000 euro en dat die naar verwachting tot 100.000 euro zal oplopen. Verder was er een dagvaarding door de RSZ en waren de cursussen gehalveerd. Het is dus gelukt de middenstandsopleiding in Brussel kapot te krijgen. Gefeliciteerd daarmee.

De raad van bestuur besliste dan tot de ontbinding over te gaan. Wat zal er nu gebeuren met de lopende cursussen ? Wat zal er gebeuren met het toekomstig personeelsbestand met het oog op mogelijke VIZO-opleidingen ? Is de Vlaamse regering werkelijk van plan de oprichting van het bij decreet voorziene Syntra Brussel te verzekeren ? Op welke wijze zult u daarover overleggen in Brussel ?

Vandenbossche

Kunt u daar in deze politiek belangrijke periode nog wat tijd voor vrijmaken ?

Is de Vlaamse regering bereid een specifiek normerings- en financieringsbesluit uit te werken voor een nieuw op te richten Syntra Brussel ? Zo ja, welke stappen zult u ondernemen ? Zal de Vlaamse regering het nodige doen om het bestaande patrimonium niet verloren te laten gaan ? Het VIZO kan goede zaken doen door de gebouwen te verkopen en niet opnieuw te investeren. Het is maar een tip. Zult u erop toezien dat het VIZO actief naar oplossingen zoekt om tijdens de overgangsfase de huidige cursisten op te vangen ? Kunt u de cursisten garanderen dat er een oplossing wordt uitgewerkt in het Hoofdstedelijk Gewest ?

Brussel is een stad waar het bedrijfsleven voor 90 percent uit KMO's bestaat. De helft daarvan wordt door Vlamingen beheerd. Dat is de Vlaamse macht in Brussel. De Vlamingen zitten in de kleine bedrijven en runnen de handelscentra. Vlaanderen laat hen echter steenkoud vallen. Ik vraag me af of deze regering haar verantwoordelijkheid zal opnemen.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, zo dadelijk zal ik antwoorden op de vragen van de heer Gatz, maar vooreerst wil ik de heer Vandenbossche zeggen dat hij er geen karikatuur van hoeft te maken. Mijnheer Vandenbossche, u idealiseert wat de Franstaligen doen, en u vergeet dat ook het Franstalig centrum voor middenstandsopleiding ijverig op zoek is naar financiële middelen omdat het in de problemen zit.

U moet ook weten dat de Syntra's als autonome VZW's bestuurd worden door een eigen raad van bestuur, samengesteld door de middenstandsorganisaties. Die zijn daar heel actief mee bezig, en de minister bemoeit zich er niet rechtstreeks mee. Zo hoort het ook. Ik stuur de Syntra's niet. De raad van bestuur stippelt de strategie uit en kiest de voorzitter.

In 2000 fuseerden de VIZO-lesplaatsen van Ukkel en Brussel centrum. Zo ontstond Infobo Brucemo Brussel, afgekort IBB. Op 9 oktober 2002 heeft de raad van bestuur van de VZW IBB besloten om in vrijwillige vereffening te gaan. De algemene vergadering zal worden samengeroepen om de VZW te ontbinden. Hoewel ik deze beslissing

betreur, kan ik enkel vaststellen dat ze correct is genomen.

Bovendien komt deze beslissing niet geheel onverwacht. De levensvatbaarheid van het Brussels centrum wordt al langer in twijfel getrokken. Recent zijn twee doorlichtingen uitgevoerd. Uit de financiële audit is gebleken dat de zware financiële problemen een belangrijke impact op de werking en op de investeringscapaciteit van de VZW hebben. De structurele en organisatorische doorlichting heeft tal van strategische vragen opgeroepen met betrekking tot de aard, het werkingsgebied, de vorm en de locatie van het constante beleid van het Brussels centrum.

Op 19 juli 2002 heeft de Vlaamse regering in het kader van de schaaloptimalisatie van de VIZO-centra vier Vlaamse centra erkend. Hierbij zijn tevens een aantal bijzondere maatregelen goedgekeurd. Zo is het Brussels centrum niet op basis van de nieuwe erkennings- en financieringsbesluiten erkend, maar op basis van de oude reglementering, met name het ministerieel besluit van 20 november 1978 houdende de bepaling van de erkenningsvoorwaarden voor de centra voor voortdurende vorming. Deze beslissing is als een overgangsmaatregel bedoeld. Het Brussels centrum is aangevaard om, in samenspraak met het VIZO, werk te maken van een financieel haalbaar business plan. Zover is het helaas nooit gekomen.

De raad van bestuur heeft tevens een aantal positieve alternatieven voor de ontbinding onderzocht. Zo is de nodige aandacht besteed aan een afslanking van de werking en aan een gedeeltelijke afvloeiing van het personeel. Uit dit onderzoek is gebleken dat geen van deze alternatieven het tij zou kunnen keren.

Momenteel werkt een werkgroep een 'doorstartscenario' uit om deze situatie in goede banen te leiden. De leden van de task force, die de begeleiding en de structuur van de VIZO-centra uittekent, zeten in deze werkgroep. De voorzitter van de task force is de heer Marsboom van de Unizo. De andere leden zijn professor De Brabander en de heer Carpentier, de adjunct-kabinetschef van federaal minister Daems. Verder zijn ook de directeurs-afgevaardigd beheerders van de vier Vlaamse VIZO-centra, het VIZO, het kabinet van minister Vanhangel en mijn eigen kabinet bij deze werkzaamheden betrokken. Aangezien de besprekingen nog volop aan de gang zijn, kan ik moeilijk op de uiteindelijke resultaten vooruitlopen. Ik kan hier wel een aantal richtinggevende principes meedelen die tot

Gabriels

een duurzame oplossing voor het Brussels centrum moeten leiden.

Ten eerste, minister Vanhengel en ikzelf zijn voor het behoud van een Nederlandstalig centrum in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit centrum moet een kwalitatief aanbod inzake middenstandsopleidingen garanderen. Hierbij kan eventueel gebruik worden gemaakt van de huidige locaties.

Ten tweede, alle betrokkenen beseffen dat dit Brussels centrum, onder meer omwille van de beperkte schaal, nooit op dezelfde wijze zal kunnen functioneren als de vier andere Vlaamse centra. Het Brussels centrum verdient een bijzondere behandeling. Dit geldt ook voor de financiering.

Ten derde, deze Brusselse lesplaatsen zullen in een basisaanbod moeten voorzien dat aansluit bij de behoeften van de zelfstandigen en van de KMO's in de 19 Brusselse gemeenten. Hiernaast is er ruimte voor andere producten en voor andere opleidingen die, mijns inziens, enkel met de inbreng van de vier andere centra kunnen worden gerealiseerd. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze partnerships en win-winsituaties kunnen worden gecreëerd. De vier directeurs afgevaardigd beheerders van de Vlaams VIZO-centra werken hier op een zeer constructieve manier aan mee.

Eerstdaags verwachten we tevens een eindrapport dat ons zal toelaten een aantal knopen definitief door te hakken. Ik kan iedereen garanderen dat we het bestaan en de financiële situatie van het Brussels centrum op een positieve wijze willen invullen.

De voorzitter : Eerlijkheidshalve wil ik hier nog even aan toevoegen dat de vraag om uitleg van de heer Gatz al was geagendeerd op het ogenblik dat de heer Vandenbossche het Algemeen Secretariaat heeft gecontacteerd. Om te voorkomen dat zijn vraag om uitleg pas na de begrotingsbesprekingen aan bod zou komen, heb ik hem voorgesteld om zich bij deze vraag om uitleg aan te sluiten.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de minister, ik zou er toch op willen aandringen dat u voorlopige maatregelen neemt, zodat de continuïteit van de lopende cursussen niet in het gedrang wordt gebracht.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Hoewel er blijkbaar overleg wordt georganiseerd, heb ik niet de indruk dat er onmiddellijk doortastende maatregelen worden getroffen om de ontbindingsprocedure stop te zetten. De minister heeft het daarnet over een doorstartprocedure gehad. De juridische betekenis van dit nieuwe begrip ontgaat me evenwel enigszins. Ik vraag me dan ook af welke doortastende maatregelen de minister wil treffen om dit bloeden te stoppen. Dergelijke maatregelen moeten op een correcte analyse worden gebaseerd. Een analyse van de situatie ontbreekt tot op heden echter volkomen.

De regelgeving werd opgelegd en dan werd gezegd dat men zich maar moest aanpassen aan wat er gebeurt. Wat staat de leden van het bestuur te wachten ? Kan de huidige status-quo positie worden behouden ? Mijnheer de minister, u schijnt een nieuwe regelgeving aan te kondigen, maar u laat de grootste twijfel bestaan over de toekomst van de infrastructuur. Ik vind het bijzonder eigenaardig dat men de infrastructuur zou laten teloorgaan. Mijnheer de minister, wat zult u in de nabije toekomst doen om dat probleem op te lossen ?

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Vandenbossche, ik heb duidelijk gezegd welke richting de gesprekken op dit ogenblik uitgaan. Iedereen is erbij betrokken. Vlaanderen, de vier centra en de vier Vlaamse provincies willen daar mee hun schouders onder zetten, zodat die operatie ook in Brussel succesrijk wordt afgerond. Zodra we de definitieve gegevens hebben, zal ik de commissie op de hoogte brengen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de concrete invulling van het Vlaams Huis van de Economie

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schuermans tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de concrete invulling van het Vlaams Huis van de Economie.

De heer Schuermans heeft het woord.

Schuermans

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, van bij de aanvang van deze legislatuur werden we geconfronteerd met het begrip 'huizen van de onderneming'. Tot op vandaag kreeg het Vlaams Parlement alleen een aantal tegenstrijdige verklaringen te horen van minister Van Mechelen en nadien van zijn opvolger minister Gabriels, over de toekomst van de GOM's.

Een grondig debat is er nog niet gevoerd, hoewel dat geregeld in het vooruitzicht werd gesteld. Ook de medewerkers van de GOM's en van andere diensten, die desgevallend in het proces zouden worden betrokken, zoals de VDAB en het VIZO, zijn al jaren in het ongewisse over de toekomst van hun activiteiten. Leidinggevende mensen die uit dienst treden, worden niet vervangen, zodat bepaalde GOM's niet goed worden geleid.

Het enige waarop we kunnen terugvallen, is de principiële beslissing van de Vlaamse regering van einde 2001 om 'huizen van de onderneming' op te richten. Deze zouden de taken van de GOM's overnemen, maar ook een loketfunctie vervullen van andere overheidsdiensten voor ondernemers.

Groot was onze verbazing toen we tijdens het reces vernamen dat minister Gabriels op 1 augustus 2002 in een brief aan de GOM West-Vlaanderen schrijft dat een akkoord werd bereikt om de bevoegdheid over het streekontwikkelingsbeleid over te dragen aan de provincies. Dat is een andere optie dan tot nu toe werd voorgelaten. De minister gaat meteen over tot de uitvoering van het akkoord en vraagt om de administrateur-generaal van de GOM West-Vlaanderen te detacheren naar de administratie Economie.

Mijnheer de minister, hoe zult u het begrip 'Vlaams huis van de Economie' invullen, zonder dat daarvoor een decretale machtiging voorligt? Welke is de visie van de Vlaamse regering inzake het streekontwikkelingsbeleid?

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, toen uw voorganger in het begin van deze legislatuur met het idee van 'het huis van de onderneming' op de proppen kwam, begreep ik dat dat ook een loketfunctie moest vervullen. Die loketfunctie is vooral waar de startende ondernemers om vragen. Ondanks de aangekon-

digde maatregelen over minder administratie heeft een starter nog steeds het gevoel dat hij van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Bij de uitbouw van zo'n Huis van de Economie moet de loketfunctie aan bod komen, zeker als we het kleine aantal starters in Vlaanderen bekijken. Die behoefte leeft in Vlaanderen. Mijnheer de minister, zult u op de een of andere manier iets doen aan die loketfunctie?

De voorzitter : Mijnheer de minister, geachte collega's, van bij de aanvang heeft de huidige meerderheid inspanningen geleverd om een bestaand hiaat weg te werken. Voorheen was er een opbod tussen de economische diensten van grootsteden en gemeenten, de provincies en het gewest. Door de versnippering van inspanningen en middelen bleek een belangrijk segment, de kleine onderneming, in de kou te staan. In het regeerakkoord staat terecht dat de zaak moet worden gecoördineerd en zowel geografisch als inhoudelijk transparant moet worden gemaakt. De regering heeft een aantal standpunten ingenomen. We staan aan de vooravond van de oprichting van een instelling.

Er is een discussie aan de gang over de 'bezigheidstherapie' in het parlement. In het licht van de herwaardering van de werking van deze instelling zou het geen slechte zaak zijn om over de regionale economie in al haar aspecten een groot actualiteitsdebat te houden. Op die manier kunnen we nagaan wat er met de regionale ontwikkeling moet gebeuren. Het beleid is op dit moment versnipperd. We moeten weten wat er in 2003 en 2004 staat te gebeuren.

Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, als we het over eenheidsloketten hebben, dan hebben we het uiteraard ook over het federaal initiatief van de oprichting van de Kruispuntbank en de verzameling en centralisatie van de gegevens. In mei van 2003 gaat dit van start. Verscheidene instanties kunnen zich hiervoor inschrijven. Via die bank kan de ondernemer alle formulieren en gegevens om te starten bekomen. Als minister van KMO heb ik dit initiatief sterk gepromoot. Er is uiteraard een belangrijke legistische onderbouw nodig. Er zijn nogal wat technische aspecten verbonden aan het verzamelen en centraliseren van de gegevens in de Kruispuntbank. Het was niet zo eenvoudig om die problemen op te lossen. Nu is dat gebeurd.

Gabriels

De loketten die begin volgend jaar zullen worden opgericht, houden een duidelijke verbetering in. Op termijn kunnen ze worden geïntegreerd. Er zijn natuurlijk meerdere spelers die zo'n loket kunnen openen. Ze moeten wel erkend worden door een validatiecommissie.

Wat de titulatuur betreft, hebben we het over 'de Huizen van de Vlaamse Economie' en niet over 'Huizen van Onderneming' of over 'Vlaams Huis van de Economie'. Het is de bedoeling om letterlijk een eenheidsloket tot stand te brengen voor alle diensten, in eerste orde vanuit de Vlaamse overheid. In tweede orde kunnen we daar nog andere diensten aan toevoegen die ook belangrijk zijn voor de Vlaamse economie. Ik denk daarbij niet alleen aan de Vlaamse provinciale diensten, maar ook aan die instanties waarop de Vlaamse economie een beroep kan doen en die nog federaal georganiseerd zijn. Het gaat onder meer om het Participatiefonds, de Delcredere dienst, enzovoort. We maken op dit moment veel te weinig gebruik van de beschikbare kredieten.

We hebben de debatten van elkaar gescheiden. De discussie over de Huizen van de Economie is daar een van, het kerntakendebat een ander. Via dit laatste zullen we beslissen hoe we zaken voor de lagere gezagsniveaus zullen organiseren. Wij stellen voor dat de provincies die coördinatie op zich nemen. De Vlaamse overheid engageert zich uiteraard om te zorgen voor de financiering. Indien we dat niet zouden doen, zou het niet gaan om streekontwikkeling. De deputaties en de vertegenwoordigers hebben hiermee hun instemming betuigd. Onder die coördinerende rol vallen de streekplatforms, de subregionale tewerkstellingscomités, waarvoor minister Landuyt bevoegd is, en de herpositionering van de GOM.

We zullen met de Huizen van de Vlaamse Economie zo spoedig mogelijk van start gaan. Het kernkabinet heeft daarvoor gisteren het licht op groen gezet. Op een van de eersvolgende ministerraden zal dit punt worden besproken en ongetwijfeld worden goedgekeurd. We hebben hier een jaar aan gewerkt. Dat komt omdat ik eerst opnieuw een consultatieronde heb gehouden met de betrokkenen. We hebben hierover met de verantwoordelijken van de GOM's – een gedeputeerde of een gouverneur – uitvoerig overleg gepleegd om er zeker van te zijn dat het uiteindelijke concept beantwoordt aan hun intenties. Anders werkt het instrument niet.

De streekontwikkeling, die mijn voorganger in de Huizen van de Streek wou centraliseren, zal aan bod komen in het kerntakendebat. De provincies zijn het best geplaatst om de coördinerende rol op zich te nemen.

Ik wens dat de privé-sector een aanzienlijke inbreng heeft in de Huizen van de Vlaamse Economie. We hebben eerst nagegaan of de ondernemersorganisaties elkaar konden vinden bij de afbakening van hun verantwoordelijkheid. Dat bleek vrij moeilijk te zijn. Dat is ook de reden waarom we die zaak zullen toevertrouwen aan een consortium van de ondernemersorganisaties. Ik ben ervan overtuigd dat ze dan zelf makkelijker zullen zien dat ze een taak hebben. Dit maakt immers ook deel uit van het kerntakendebat. We willen nagaan wat de overheid juist moet doen en hoe ze dan moet werken. Een aantal taken die de overheid nu nog opneemt, kunnen op termijn door de ondernemersorganisaties worden overgenomen. We willen daar echter niet op wachten. Als we de kruiwagen overladen, kunnen we ze niet meer optillen, laat staan vooruit krijgen. We trachten dan ook die drie delen van elkaar te scheiden.

Het Huis van de Vlaamse Economie zal dan een front office worden. Het is niet de bedoeling dat alle diensten per provincie in het Huis van de Vlaamse Economie worden bijeengebracht. Dat is immers niet doenbaar. Een aantal blijven in Brussel. Wel zal het gaan om een lijfelijk eenheidsloket voor alles wat de Vlaamse economie te bieden heeft aan dienstverlening. We zullen daar vrij vlug mee van start gaan.

Van bij de aanvang van de huidige legislatuur was het de intentie om de diensten klantvriendelijk, geïntegreerd en laagdrempelig te maken voor de bevolking. Dat staat ook zo vermeld in de beleidsbrief van 2001, die mijn voorganger heeft ingediend.

In het kader van de ruimere reorganisatieoefening van de Vlaamse overheid zette de Vlaamse regering op 14 december 2001 het licht principieel op groen voor de sectorale invulling van het beleidsdomein Economie, Werkgelegenheid en Toerisme. De rol van de toenmalige Huizen van de Onderneming als front office voor de kandidaat-ondernemer werd bij deze erkend. Ik wens de genomen beslissingen loyaal uit te voeren. Daarenboven moeten die zaken die goed zijn voor de ondernemer en het ondernemerschap worden behouden. Meer nog, ze moeten worden aangemoedigd. Ik heb dan ook de doelstelling om het Huis van de Vlaamse Onderneming op te richten tot de mijne gemaakt.

Gabriels

In mijn beleidsbrief van 2002 bevestig ik bijgevolg de intentie om deze uitdaging te realiseren. We moeten wel nog overleg plegen met de betrokkenen.

We hebben goed werk geleverd. De betrokkenen zitten nu op dezelfde golflengte. Dit is voor mij veel belangrijker dan dat we de zaak een paar maanden eerder tot stand zouden brengen zonder dat er een consensus was bereikt met diegenen die er in de praktijk mee te maken zullen hebben. Mijnheer Schuermans, u weet ook dat dit project niet enkel past binnen het BBB-project maar eveneens binnen het kerntakendebat.

Niettegenstaande er nog geen nieuw algemeen bestuursakkoord bestaat tussen de drie betrokken bestuursniveaus, werden tijdens de debatten voor het beleidsdomein EWT alvast een aantal afspraken gemaakt waarin alle partijen zich kunnen vinden. De creatie van een 'one stop shop' op Vlaams niveau voor alle vragen en formaliteiten voor de kandidaat-ondernemer is er één van. Dat werkt nu al. Als men een dossier indient, dan houdt één persoon er zich mee bezig, ongeacht het feit of het om een Vlaamse dan wel federale bevoegdheid gaat.

Aangezien er een grote bereidheid en een vast geloof bestaat in het project Vlaams Huis van de Economie, heb ik mij voorgenomen om, in afwachting van een decretale verankering, die diensten die onder mijn functionele bevoegdheid vallen, binnen de kortst mogelijke termijn in de feiten samen te brengen op één fysiek adres binnen elke provincie. Naargelang de mogelijkheden die zich op het terrein voordoen, zal de realisatie in de ene provincie al wat sneller gaan dan in de andere. Hoe dan ook moet de oefening eind 2003 een feit zijn in elk van de vijf Vlaamse provinciehoofdsteden en tastbare resultaten opleveren voor de ondernemer.

Teneinde resultaatgericht te werken, heb ik inderdaad besloten om deze uitdaging toe te vertrouwen aan de administrateur-generaal van de GOM West-Vlaanderen, in nauwe samenwerking met de veranderingsmanager van het beleidsdomein EWT. Van detachering naar de administratie is hoegenaamd geen sprake ! Deze keuze is ingegeven door het feit dat de administrateur-generaal van de GOM West-Vlaanderen door zijn huidige functie zeer goed de complexiteit van dergelijke oefening kan inschatten. Bovendien kent hij door zijn betrokkenheid vorig jaar in de sectorale stuurgroep tot reorganisatie van het beleidsdomein EWT, de ruimere context.

Mijnheer Schuermans, u hebt gealludeerd op het dieptedebat in de commissie voor Economie. Die discussie moet en zal worden gevoerd. Ze heeft echter pas zin vanaf het ogenblik dat de voorbereidende werkgroepen klaar zijn met hun taak. Eerst moet het algemene debat worden gevoerd. In dit debat moet wel al vooruit gekeken worden.

Als we alles logistiek willen onderbouwen, moeten we wellicht een vijftal decreten wijzigen. Ik heb me voorgenomen dit te doen via één ontwerp van kaderdecreet. Na de adviezen van de belangrijke instanties en de goedkeuring door het Vlaams Parlement, kunnen we een algemeen debat voeren. We beschikken dan over alle elementen voor een toekomstgericht denken over economie en streek economie in Vlaanderen.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, het valt op dat er een interpellatie nodig is om een fundamentele beleidsoptie die jaren geleden al is aangekondigd, bespreekbaar te maken. We zouden toch mogen verwachten dat er in de verschillende beleidsbrieven wat duidelijkheid wordt gegeven omtrent de stand van zaken. Op het terrein weten ze niet waar ze aan toe zijn, ook niet op het personeelsvlak.

Het is op zijn minst voorbarig dat u zonder enige decretale machtiging al wijzigingen op het terrein doorvoert, ook op het personeelsvlak. U zei zelf dat er vijf of zes decreten moeten worden gewijzigd. Het zou logisch zijn dat u eerst uw visie uiteenzette in het parlement en een mandaat vroeg om een nieuwe structuur op poten te zetten. Nu zet u de zaken op hun kop, en gaat u gewoon door buiten het parlement om.

Ik betreur het ook dat u pas tegen eind 2003 deze operatie denkt af te ronden. Er zal dus bijna een hele regeerperiode zijn overgegaan om zo'n belangrijk instrument van het streekontwikkelingsbeleid operationeel te houden of te maken. Dat lijkt me wel erg veel tijdverlies. Organisaties waarin een hervorming op til is, hebben immers een andere dynamiek en andere ontwikkelingsmogelijkheden dan organisaties waar ze ten volle weten waar ze aan toe zijn en wat er wordt verwacht.

Ook in de provinciebesturen en voor de medewerkers van de GOM's is absoluut niet duidelijk hoe ze zullen worden geïntegreerd in het provinciaal kader. U hebt dus nog een hele opdracht te vervullen op het vlak van het statuut. Ik vraag u niet al-

Schuermans

leen naar aanleiding van deze interpellatie maar veeleer ten gronde een debat op gang te brengen over de toekomst van het streekontwikkelingsbeleid.

De voorzitter : Mijnheer de minister, uw antwoord is heel duidelijk op het punt van uw beleid, maar met zulke dossiers zijn er twee mogelijkheden. Ofwel wordt er een ruim parlementair debat gevoerd bij de aanvang, en dat is niet noodzakelijk goed, ofwel is het parlementair debat het sluitstuk. U hebt in dit dossier gekozen voor het tweede. Dat kan een goede manier van werken zijn, maar ik vrees dat, als het parlementair debat het sluitstuk is van een ruime bevraging, er nog weinig kan worden gewijzigd als dat nodig mocht blijken. De toekomst zal het uitwijzen.

Ik vraag u in het hele concept niet alleen rekening te houden met de GOM's en zo, maar ook met de bovengemeentelijke samenwerking. De vroegere intercommunales hadden vaak bedrijventerreinen of bedrijfsontwikkeling regionaal uitgebouwd. Misschien blijkt uit het kerntakendebat dat dit moet worden afgebouwd, maar toch mag u niet vergeten dat er in de bovengemeentelijke samenwerking bepaalde aspecten van regionale economie aan bod komen.

Ten slotte, mijnheer de minister, leek u in uw antwoord wat te aarzelen op het punt van de privé-sector. U zei dat de Huizen van de Vlaamse Economie ook een privé-inbreng moeten hebben. Ik heb het gevoel dat u niet het achterste van uw tong wilt laten zien. U zei dat er contacten zijn geweest, maar dat het nu zou worden toegewezen aan een consortium. Dat is eigenlijk de bundeling van degenen waarmee u al hebt gesproken. Verliep dat niet vlot, of schat ik dit deel van uw antwoord verkeerd in ?

Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Schuermans, we hadden deze interpellatie inderdaad niet nodig. Het voorstel stond gisteren op de agenda van het kernkabinet, en de beslissing is toen ook gevallen. We hebben dus zeker niet gewacht op een interpellatie.

Wel heb ik de nodige tijd genomen om alle instanties op dezelfde lijn te krijgen. Dat is van belang, want ik wil niet overhaast te werk gaan en vlug iets organiseren dat morgen misschien niet werkt. Daar hebben we immers niets aan. Wat we doen, moet

de instemming krijgen van de betrokkenen. Zelf bent u trouwens ook vragende partij. Enerzijds vindt u dat ik te snel ga omdat er nog geen legistische onderbouw is. Anderzijds zegt u dat het te lang duurt, en wijst u erop dat er al vier jaar voorbij is wanneer het idee gelanceerd wordt.

Ik kan de diensten reeds bij elkaar brengen. Daarom heb ik ook niet gewacht tot de eerste fase achter de rug was. Ik heb al concrete lokaties in Gent voor Oost-Vlaanderen, en in Brugge voor West-Vlaanderen. Ook voor de andere plaatsen zullen de gouverneurs en gedeputeerden die voorzitters zijn, mij zo spoedig mogelijk voorstellen doen. Daarna kan het initiatief van start gaan. In Gent gebeurt dat nog voor het einde van dit jaar. Daar is trouwens een unieke locatie gevonden, in de gebouwen van het vroegere grootseminarie, waar ook Vlerick zich heeft genesteld, en waar ook de provinciale diensten voor economie gecentraliseerd zijn. Dat biedt kansen voor een vergaande synergie. Ook in Brugge zitten ze dicht bij de gebouwen van de GOM. In beide provincies hebben de gouverneurs er hun schouders onder gezet, om zo vlug mogelijk te kunnen beginnen.

Intussen zullen we er ook voor zorgen dat de rest van het werk gebeurt. We zorgen voor een legistiek kader vooraleer in het kerntakendebat de rest wordt ingevuld. In dat kerntakendebat zijn er inderdaad drie spelers, de gemeenten, de provincies en het Vlaams Gewest. De essentiële vraag is wat de overheid moet doen. Het is best mogelijk dat we een aantal taken niet moeten doen. Gisteren mocht ik het genoeg smaken een commissie op te heffen, de Vlaamse Cel voor Preventief Beleid. Dat gebeurde onder applaus van de leden, de dienstdoende voorzitter inbegrepen. Het gebeurt niet gauw dat een commissie wordt opgeheven met instemming van de leden. We zijn veeleer geneigd er meer op te richten dan er af te schaffen.

Ik heb dus een aantal van de betrokkenen gevraagd na te gaan of ze zich zouden kunnen vinden in duidelijk afgebakende bevoegdheidspakketten. Bijvoorbeeld het starten van een onderneming, het doorgroeien en de financiering zouden één taak kunnen vormen. De export zou er een andere kunnen zijn. De organisaties die daarvoor met elkaar aan tafel hebben gezeten, vonden daarover nog geen consensus. Ik wil ook niet arbitrair beslissen, en daarom heb ik besloten dat alle ondernemersorganisaties er in een consortium bij betrokken zullen zijn. Daar konden zij zich in vinden.

We wachten daar echter niet op om van start te gaan. In een tweede fase zullen zulke elementen

Gabriels

niet door ons maar door de ondernemersorganisaties kunnen worden uitgewerkt, met hun instemming. Daarom zei ik zonet dat ze er niet uit kwamen met voor zichzelf een specifieke taak af te lijnen. We zullen dus werken met een consortium. We hebben de grote ondernemersorganisaties daarover gepolst, en ze vinden het een betere formule om geleidelijk aan te zien hoe er kan worden samengewerkt, en hoe overlappingsen kunnen worden vermeden. Dat is uiteindelijk de intentie.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, deze Vlaamse regering slaagt erin om gedurende een hele regeerperiode debatten te organiseren, intern en niet in het parlement, over de organisatie van een en ander. Zowel bij de VDAB en het VIZO als bij de GOM's spreken ze al jaren van reorganisaties en herstructureringen zonder dat er meer duidelijkheid komt.

Nochtans hebben we dit instrumentarium hard nodig. We hebben gisteren in de plenaire vergadering de aandacht gevestigd op grote herstructureringen in veel Vlaamse bedrijven, met massale afvloeiingen tot gevolg. Philips Hasselt is daarvan een voorbeeld, alsook Bayer. Bovendien vallen de buitenlandse investeringen terug. Op zo'n moment slaagt u erin jarenlang interne debatten te voeren over herstructureringen en verlamt u het instrumentarium op Vlaams niveau, dat zo al beperkt is qua mogelijkheden in de huidige stand van de staatshervorming.

Het immobilisme is groot, omdat u niet voor een uitkomst zorgt. Daarop heb ik de aandacht willen vestigen. Op het einde van de rit neemt u dan nog initiatieven op het terrein zonder decretale machtiging. Dat lijkt me niet de goede aanpak.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Schuermans, ik herhaal dat we van start gaan en dat we er ook een legistische onderbouw aan geven. Het jaar dat ik deze bevoegdheid heb, heb ik gebruikt om door middel van goed overleg tot een consensus te komen. Dat is niet evident, aangezien we alle partners mee moeten krijgen, zowel de provincies als de gemeenten – want u had het ook over de intercommunales.

We komen met onze voorstellen pas op het einde omdat we zeker moeten zijn dat iedereen op dezelfde golflengte zit. Als er een voorstel wordt ge-

daan dat afwijkt van wat we nu hebben bereikt, dan ontstaat er een heel andere situatie. Ik wil dus een sluitend voorstel kunnen voorleggen aan het parlement, zonder tijdverlies, en daar een legistische onderbouw aan geven. Dan zijn we goed bezig.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over durfkapitaal voor ondernemingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over durfkapitaal voor ondernemingen.

Minister Gabriels zal antwoorden in naam van minister-president Dewael.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, tijdens het zomerreces heeft de minister-president de aandacht gevestigd op het idee van de Small Business Investment Companies of SBIC's. Het idee is niet nieuw, we kennen het uit de Verenigde Staten. Het is een manier om particulieren te motiveren om te investeren in ondernemingen. Als stimulans wordt een fiscaal voordeel voorgesteld.

De minister-president dacht aan een tijdelijke injectie van de Vlaamse Participatiemaatschappij om een Vlaams startersfonds op te richten. Het is van belang, zowel voor de starters als voor de zogenoemde gazelles, dat we instrumenten hebben voor het durfkapitaal. Eveneens in de loop van de zomer werd de beslissing van de Vlaamse regering bekendgemaakt dat er tegen eind oktober een ontwerp van decreet zou worden voorgelegd omtrent risicokapitaal voor starters. De PMV zou een studie moeten uitvoeren over de oprichting van een KMO-financieringsagentschap.

In een artikel in Trends van 11 juli 2002 – een toepasselijke datum – onder de opmerkelijke titel 'Vlaamse zelfgenoegzaamheid leidt tot Waals profijt' werd het idee van SBIC's aan de orde gesteld. Het was een dialoog tussen een vertegenwoordiger van het kabinet van minister Gabriels en een vertegenwoordiger van het kabinet van zijn Waalse col-

Schuermans

lega, minister Kubla, waarin het verschil in aanpak op verschillende terreinen van het economisch beleid aan bod kwam, alsook de aantrekkelijkheid van Wallonië als economische regio.

In dat artikel werd ook een afweging gemaakt van de kosten van een eventueel systeem van SBIC's tegenover die van de Waalse aanpak. In Wallonië zijn ze namelijk niet voor dat systeem. De fiscale tegemoetkoming aan particulieren zou bijzonder veel kosten, eens het op kruissnelheid is. Ze zien meer in een garantie voor iedereen die in durfkapitaal investeert. Dat is een andere techniek om mensen te motiveren, te meer daar behalve de regio ook Europa als tweede verlener van een garantie kan worden beschouwd.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in de oprichting van deze SBIC's ? Wat is volgens u de prijs van de fiscale korting die zou worden toegekend ? Gaat het om een jaarlijks weerkerende korting ? Hoe zal die in de begroting worden ingeschreven ? Wordt er een startersfonds opgericht ? Hoeveel kapitaal zal dat hebben ? Vanwaar zal het komen ? Wat zal de taak zijn van het KMO-financieringsagentschap ? Tegen wanneer kan het gerealiseerd zijn ?

Ten slotte vraag ik me af hoe de minister reageert op de Waalse bewering dat het verlenen van een garantie aan investeerders die startkapitaal investeren een betere optie is. Hoe interpreteert de minister deze bewering in een Vlaamse context ?

De voorzitter : Ik zou me bondig bij deze vraag om uitleg willen aansluiten. De Vlaamse regering heeft met betrekking tot de PMV een beslissing genomen. Zo is een bedrag van 12,3 miljoen euro op de rekening van de PMV gestort. Dit bedrag is gereserveerd voor een startersfonds. De leden van deze commissie hebben dit trouwens tijdens het laatste werkbezoek aan de PMV zelf vernomen. Ik vraag me af hoe deze beslissing wordt geïmplementeerd. Het geld is gestort. De PMV fungeert als opdrachtgever. Het startersfonds is gespijsd. Welke gevolgen zal dit op het terrein hebben ?

Naast het startersfonds is er ook een waarborgfonds. Aangezien de Vlaamse regering terecht heeft besloten hiervan een actief orgaan te maken, wordt dit fonds momenteel doorgelicht. We hebben hierover trouwens ook een advies van de SERV ontvangen. Wat is het standpunt van de Vlaamse regering ? Kan het Waarborgfonds, in samenwer-

king met het op te richten startersfonds, op een moderne wijze worden aangewend ?

Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, in verband met de oprichting van de SBIC's wil ik erop wijzen dat de PMV, opdracht van de Vlaamse regering, momenteel de laatste hand legt aan een Vlaamse SBIC-regeling. Deze regeling zal als de Arkimedes-regeling door het leven gaan. De afkorting ARK staat voor Activering Risico Kapitaal.

De Arkimedes-regeling streeft naar een grotere beschikbaarheid van risicokapitaal voor de Vlaamse KMO's. Dit streven sluit aan bij de doelstellingen die in het pact van Vilvoorde en in het Actieplan Ondernemen zijn vooropgesteld. Het creëren van nieuwe ondernemingen en het versneld laten doorgroeien van bestaande ondernemingen moet het economisch draagvlak in Vlaanderen versterken.

Het aantal starters blijkt de voorbije vijf jaar systematisch te dalen. Vlaanderen behoort ondertussen tot de landen met de laagste graad van ondernemerschap in Europa. De kapitaalvoorziening is een van de knelpunten bij het opstarten van nieuwe ondernemingen en bij het doorgroeien van bestaande ondernemingen. Het betreft hier trouwens niet noodzakelijk grote bedragen. De meeste ondernemingen hebben enkel voldoende geld nodig om een bepaald risico te nemen.

Ik heb gisteren in Antwerpen 24 jongeren, waaronder heel wat allochtonen en vrouwen, een diploma overhandigd. Na een opleiding van twee jaar bij het Viabo willen ze als zelfstandigen aan de slag gaan. Het vinden van voldoende startkapitaal blijkt voor velen een probleem. In sommige gevallen gaat het slechts om enkele honderdduizenden franken. Voor laaggeschoolden vormt dit evenwel een groot probleem.

We moeten dit probleem aanpakken. Momenteel komt het geld in de markt onvoldoende bij de starters en bij de KMO's met groeiambities terecht. Deze bedrijven vertonen vaak een hoger risicoprofiel. Aangezien hun financieringsbehoeften relatief klein zijn, menen de banken vaak dat het verwachte rendement niet tegen de vaste kosten inzake onderzoek en opvolging van het dossier opwegen. Blijkbaar is het makkelijker om 100 miljoen frank van een bank te lenen dan 2 miljoen frank. Voor die kleine lening moeten zeer veel papieren worden ingevuld en voorgelegd. Bovendien trekken de

Gabriels

banken het nut van een dergelijke investering vaak in twijfel.

Het ARK-systeem biedt erkende investeringsvennootschappen de mogelijkheid om leningen aan te gaan die investeringen in Vlaamse KMO's mogelijk maken. Het aangaan van relatief goedkope leningen staat de aandeelhouders van de investeringsfirma's toe een hefboomeffect te realiseren. Voor de investeringsvennootschap daalt de gemiddelde kapitaalkost. Hierdoor worden investeringen in ondernemingen met een hoger risicoprofiel en met een lagere financieringsbehoefte, zoals KMO's, haalbaar.

Zoals al gezegd, vertoont het ARK-systeem raakvlakken met het succesvolle Amerikaanse SBIC-systeem. De afkorting SBIC staat voor Small Business Investment Companies. Het Vlaamse systeem zal zich evenwel op twee punten van de Amerikaanse regeling onderscheiden.

De burger zal de mogelijkheid worden geboden om aan het versterken van het ondernemerschap in Vlaanderen mee te werken. De particuliere investeerder zal op effecten kunnen inschrijven. Door het uitgeven van die effecten zal geld worden ingezameld om zogenaamde hefboomleningen aan de investeringsvennootschappen te verstrekken. De bevoegdheid inzake het economisch expansiebeleid stelt de Vlaamse regering in de mogelijkheid om de burger door middel van een belastingkrediet te belonen voor zijn kapitaalbreng.

De benaming Arkimedes is gebaseerd op de naam van de Griekse wiskundige Archimedes, die ooit het volgende zou hebben gezegd : 'Geef me een hefboom en een steunpunt en ik zal de aarde optillen'. De Arkimedesregeling verwijst naar de hefboomwerking van het systeem en naar de nieuwe dynamiek die deze regeling in de risicokapitaalmarkt ongetwijfeld zal teweegbrengen. Eerstdaags zal de regeling informeel aan de Europese Commissie worden voorgelegd. In de veronderstelling dat de Europese Commissie ons geen noodzakelijke bijsturingen oplegt, zal de PMV de Vlaamse regering in november 2002 een rapport over de volledige werking van het systeem en een voorontwerp van decreet overhandigen.

Er is me gevraagd naar de geraamde kostprijs van de fiscale korting en of het hier een jaarlijks weerkerende uitgave betreft. De kostprijs van de regeling wordt momenteel geschat. Er bestaan verschillende scenario's. Het volume van de opgenomen le-

ningen, het falingspercentage van de risicokapitaalmaatschappijen en het succes van de regeling worden hierbij als variabelen gehanteerd. Het hoeft hier niet noodzakelijk een jaarlijks weerkerende kostprijs te betreffen. Zolang de ARK-regeling in stand wordt gehouden, zullen er in- en uitgaande kasstromen zijn. Het ene jaar kunnen de inkomsten hoger zijn en het andere jaar kunnen de uitgaven hoger liggen. Het financiële model, dat momenteel wordt opgemaakt, zal hieromtrent meer duidelijkheid verschaffen.

Wat de vraag over de oprichting van een startersfonds betreft, wil ik erop wijzen dat het kapitaal van de PMV op 18 juli 2002 met 12,3 miljoen euro is verhoogd. Dit bedrag is als een startersfonds omschreven. Dit startersfonds zal worden aangewend om de activiteiten van het KMO-financieringsagentschap op te starten en te ontwikkelen. Dit KMO-financieringsagentschap zal initieel twee functies moeten vervullen.

De eerste functie betreft de ARK-instantie. Dit omvat de promotie van de Arkimedes-regeling bij investeringsvennootschappen en bij particulieren, de erkenning van investeringsvennootschappen die aan het ARK-systeem wensen deel te nemen, het toezicht op de goede werking van het systeem en het uitoefenen van een zogenaamde poolfunctie. Dit laatste houdt in dat het bij het publiek opgehaalde geld moet worden beheerd en onder de vorm van leningen ter beschikking van de erkende investeringsvennootschappen moet worden gesteld. Bovendien moet het agentschap deze leningen blijven opvolgen.

De tweede functie betreft het Vlaams Waarborgfonds. Het agentschap moet gestalte geven aan de nieuwe waarborgregeling op de bankkredieten die in 2003 zal worden geïntroduceerd. Het moet tevens een opvang vormen voor de bestaande waarborgregelingen, die zullen blijven voortbestaan tot de nieuwe regeling voldoende succes kent. Het business plan van het KMO-financieringsagentschap zal eind februari 2003 klaar zijn. Kort nadien moet het agentschap daadwerkelijk van start kunnen gaan.

Wat de Waalse uitlatingen over garanties en leningen betreft, wil ik erop wijzen dat er volgens mijn recente informatie nog geen Waals model is. Er zijn in Wallonië enkel wat vage ideeën ontwikkeld. Aangezien de heer Aernoudt, een Vlaming die op het kabinet van Waals minister Kubla werkt, met mijn adjunct-kabinetschef in debat is getreden, ga ik ervan uit dat het Waals Gewest nieuwsgierig op onze regeling wacht. Het is wellicht de bedoeling

Gabriels

om deze regeling nadien over te nemen. Dit betekent eigenlijk dat Vlaanderen nog steeds inspirerend kan werken.

De Vlaamse regeling zal voor de belegger een gezond evenwicht tussen risico en potentieel rendement inhouden. Indien nodig, zal het risico gedeeltelijk door een overheidsgarantie worden opgevangen. Het rendement zal, in de mate van het mogelijke, door een fiscale incentive worden verhoogd.

Het opstellen van deze regeling heeft vrij lang geduurd. De stuurgroep die het hele proces heeft begeleid, bestaat uit uitstekende deskundigen. Het is niet eenvoudig geweest om een precieze regeling uit te werken. Ik meen evenwel dat deze regeling aan de vragen van de ondernemers- en de middenstandsorganisaties tegemoetkomt. Het is een combinatie van het Nederlandse en het Amerikaanse systeem. De garantie en het fiscaal rendement staan hierbij centraal. Mij lijkt het alleszins een belangrijke vooruitgang.

De PMV is bijna klaar. In november 2002 zullen we met een decreetgevend initiatief worden geconfronteerd.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik zou de minister willen bedanken voor zijn antwoord. Net als de Waalse overheid, ben ik zeer nieuwsgierig naar de concrete teksten. Als ik het goed heb begrepen, zal het ontwerp van decreet in november het Vlaams Parlement bereiken. Dit betekent dat dit dossier misschien nog dit jaar kan worden afgehandeld.

De vraag blijft natuurlijk hoeveel deze regeling zal kosten. De minister heeft daarnet verklaard dat de kosten op basis van een bepaald model zullen worden ingeschat. Betekent dit dat er in de begroting 2003 niet in middelen voor deze regeling is voorzien ?

Minister Jaak Gabriels : Aangezien het fonds momenteel nog niet werkt, zijn de in de huidige begroting voorziene budgetten nog niet aangewend. Het spreekt vanzelf dat deze middelen volgend jaar beschikbaar zullen blijven. Het is mogelijk dat dit bedrag later moet worden opgetrokken. Momenteel gaan we echter hiermee van start.

De voorzitter : Is het reeds aangehaalde bedrag van 12,3 miljoen euro bedoeld om het agentschap

te financieren of om risicokapitaal te verschaffen ? Moeten de opstart- en werkingskosten van het agentschap ook door dit bedrag worden gedekt ?

Minister Jaak Gabriels : Dit bedrag is voor het startersfonds bedoeld en zal ook hiervoor worden aangewend. Hiernaast zullen we geld losweken bij particuliere beleggers. Misschien willen deze beleggers hun geld liever in dergelijke operaties met gegarandeerde rendementen investeren dan in wisselvallige beursaandelen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mathieu Boutsen tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de gelijkschakeling van de statuten voor de ex-mijnwerkers van het Limburgs oostelijk bekken

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Boutsen tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de gelijkschakeling van de statuten voor de ex-mijnwerkers van het Limburgs oostelijk bekken.

De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de voorzitter, dat de besteding van deze middelen een actueel probleem vormt, hoef ik allicht niet te verduidelijken. Ik veronderstel dat velen het met me eens zullen zijn dat het toezicht op deze besteding de nodige aandacht vergt. Dat dit probleem op korte termijn aan de orde is, maakt mijn vraag om uitleg enkel nog wat actueler en dringender. Ik zal het dossier nog even samenvatten. Ik weet trouwens dat dit onderwerp al in andere vragen om uitleg en interpellaties tot andere ministers aan bod is gekomen. Op die ogenblikken was het probleem evenwel nog niet zo dringend als nu.

In 1987 heeft de Belgische regering besloten de Limburgse steenkoolmijnen te sluiten. De heer Gheyselinck is als sluitingsmanager aangeworven. Hij heeft een budget van 100 miljard frank en een tweevoudige taak ontvangen. De heer Gheyselinck moest de koolmijnen op een sociaal aanvaardbare wijze sluiten. Hij moest hierbij sociale onrust voorkomen. Bovendien moest hij de reconversie van

Boutsen

Limburg naar nieuwe economische sectoren op gang brengen.

We mogen niet vergeten dat het sociale aspect tijdens deze operatie primeerde op het economische. Hoe meer geld er op het ene vlak overbleef, hoe meer geld er op het andere vlak kon worden besteed. Mijn vraag om uitleg betreft voornamelijk het sociale onderdeel.

Bij de sluiting is een inventaris van de betrokken mijnwerkers opgesteld. Deze mensen zijn toen in verschillende groepen ingedeeld. Hierbij is rekening gehouden met factoren als leeftijd, dienstjaren en verschillende vormen van vrijwillig vertrek. In de mijn hadden alle mijnwerkers dezelfde kleur en werden ze op dezelfde manier behandeld. Zodra ze in het daglicht verschenen, werden ze echter in verschillende groepen ingedeeld en op verschillende manieren behandeld. Zo hebben de mijnwerkers in het Westen andere voorstellen gekregen als de mijnwerkers in het Oosten. We weten dat alle mijnwerkers vrijwillig keuzes hebben kunnen maken. We weten ook dat de mijnwerkers werden opgejut met mogelijkheden die later niet meer werden behouden. Ik citeer de heer Gheyselinck : 'Trouwens, de enige reden waarom in april 1987 werd gekozen voor een van de vertrekmogelijkheden was de onzekerheid. Dit was opzettelijk gedaan om enig succes te hebben. Hadden we deze zekerheid gegeven, dan waren er geen 10.000 weggegaan.'

Mijnheer de minister, dat dit dossier nog steeds niet van de baan is, heeft niets te maken met bevoegdheden. Het enige probleem is het uitblijven van de politieke wil om het op te lossen. Daarom is het nu aangewezen om de draad weer op te nemen. Immers, uit diverse hoeken vernemen we dat de LRM-middelen voor het einde van deze legislatuur besteed moeten zijn. De reconversie in Limburg is voltooid en het dossier lijkt zonder voorwerp te geraken.

Van de vragende mijnwerkers vernemen we dat een oplossing kan worden geregeld mits aanwending van 2 tot 3 miljard frank. Als we de kostprijs van de voorgestelde projecten ramen, dan zien we dat er inderdaad nog voldoende middelen voorhanden zijn. Niemand zal er enig probleem mee hebben dat deze middelen werden aangewend voor de mensen voor wie de middelen destijds werden gecreëerd. Van praktisch alle regeringspartijen hoorden we dat de LRM-gelden alleen in Limburg mogen worden besteed.

Mijnheer de minister, ik wil de volledige verantwoordelijkheid bij u leggen. Als Limburgs minister werd u destijds benaderd door dezelfde groep mensen aan wie u ook tussenkomsten beloofde. U hebt nu de mogelijkheid om een voldoende hoog bedrag van de LRM-middelen af te zonderen en over te dragen aan het pensioenfonds. Op die manier moet het pensioenfonds bij machte zijn de mijnwerkers gelijk te behandelen en de discriminatie onder hen uit de wereld te helpen. U hebt de mogelijkheid om dit dossier op basis van technische argumenten uit de weg te gaan, maar weet goed dat de mijnwerkers ook weten dat u de politieke mogelijkheid hebt om dit dossier tot hun tevredenheid op te lossen.

Mijnheer de minister, gaat u ermee akkoord dat de LRM-middelen tegen het einde van deze legislatuur besteed moeten zijn ? Gaat u ermee akkoord dat de LRM-middelen in eerste instantie aan de ex-mijnwerkers moeten worden besteed ? Onder welke voorwaarden wilt u een bedrag tussen de 2 en de 3 miljard frank van de LRM-middelen afzonderen en overmaken aan de pensioenkas, om die kas de middelen te verstrekken om de mijnwerkers uit het oostelijk bekken dezelfde rechten te geven als hun collega's uit het westelijk bekken ?

De heer Eddy Schuermans : Ik wil herhalen wat ik bij vorige gelegenheden heb gezegd. We zouden er toch moeten in slagen om een einde te maken aan de discussie, wat de uitspraak ook is. Het is hemeltgerend dat diverse politieke partijen jaren na die beslissing de indruk geven dat de ex-mijnwerkers uit het oostelijk bekken nog een regeling zullen krijgen. Het is om verschillende redenen onverstandig om dit debat gaande te houden.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik hoop eveneens dat dit de laatste interpellatie is over dit onderwerp, want het is een oud dossier en ik dacht dat het reeds was gesloten.

Ik herinner u aan het feit dat minister Van Mechelen op 8 maart 2001 in deze commissie over deze kwestie reeds een vraag om uitleg heeft beantwoord namens de Vlaamse regering. Hij gaf een uitgebreid technisch en historisch relaas over de gelden die ter beschikking werden gesteld in het kader van de sluiting van de mijnen. Ik verwijs hiervoor naar het verslag van de betreffende commissievergadering.

Hij wees in het bijzonder op de opdrachten van de LRM NV binnen haar decretale, juridische en fi-

Gabriels

nanciële mogelijkheden. U vraagt of er vanuit de LRM NV middelen kunnen worden ter beschikking gesteld om de ongelijkheden tussen de mijnwerkers van de verschillende bekkens weg te werken. De taken en bevoegdheden van LRM NV zijn vastgelegd in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen en in de beheersovereenkomst van 25 maart 1999 tussen het Vlaams Gewest en LRM.

De LRM NV is een naamloze vennootschap met een specifieke investeringsopdracht in Limburg. De middelen voor deze investeringsopdracht werden ter beschikking gesteld in de vorm van een lening met als gevolg dat bij investeringsbeslissingen rekening wordt gehouden met de mogelijkheid tot terugbetaling van de geïnvesteerde bedragen.

Ingevolge artikel 10, paragraaf 2 van het decreet van 13 juli 1994 moet LRM NV zich toeleggen op projecten ter ondersteuning van de reconversie in de provincie Limburg. In artikel 2 van de beheersovereenkomst wordt de doelstelling van LRM NV nader omschreven. Ik citeer : 'LRM zal in het kader van haar decretale opdracht, via de ondersteuning van rendabele en ondernemingsgebonden initiatieven met duurzame tewerkstellingsperspectieven, bijdragen tot de creatie en kwalitatieve verbetering van de welvaart in Limburg'.

De nazorgrol die LRM NV kreeg toebedeeld in de beheersovereenkomst houdt in dat bestaande verbintenissen en sociale en milieuhygiënische verplichtingen die voortspruiten uit de mijnsluitingen, door de NV Mijnen moeten worden uitgevoerd. De middelen hiervoor werden via het Limburgfonds ter beschikking gesteld aan Mijnen NV. Bij de berekening van die middelen werd geen rekening gehouden met de gelijkshakeling van het statuut van oostelijke mijnwerkers, aangezien hiervoor geen juridische basis bestond. De pensioenvaardigheden van de westelijke arbeiders werden gefinancierd met halve franken die bij het Vlaams Gewest zijn gebleven, als gevolg van het overschot op de financieringsenveloppe. Noch Mijnen NV, noch de LRM heeft hierin enige verplichting. Wat de concrete vraag naar de pensioenvaardigheden betreft, voert de NV Mijnen de bestaande CAO's onverkort uit.

Het moet duidelijk zijn dat sociale reconversie niet behoort tot de decretale opdracht van de handelsvennootschap LRM. In het verleden werd deze taak uitgevoerd door SIM, VZW in vereffening, het Limburgfonds en de Permanente Werkgroep Lim-

burg VZW. Ook deze laatste twee instanties zijn intussen door het parlement bij decreet van 22 maart 2002 opgeheven.

De middelen en opdrachten van het Limburgfonds komen voortaan toe aan enerzijds de LRM die de financieel-technische opdrachten en overeenkomstige middelen van het Limburgfonds overneemt, en anderzijds het Limburgse provinciebestuur die de sociaal-beleidsmatige middelen en opdrachten van het Limburgfonds erft.

Met deze beslissing werd de sociale reconversie-enveloppe overgeheveld naar de provincie. Het provinciebestuur kan over deze enveloppe voortaan autonoom beschikken om provinciale projecten te realiseren, volgens criteria die politiek afgewogen zijn in de provincie. Dit beslissingsrecht heeft tevens betrekking op de middelen die nog zullen terugvloeien naar de voormalige sociale enveloppe, ingevolge de terugbetaling van de middelen van het Strategisch Limburgs Ontwikkelingsfonds en de vereffeningsoptbrengsten van de SIM via LRM.

Daarnaast krijgt het Limburgs provinciebestuur een beperkte beleidsvoorbereidende rol, waarvoor de toegekende voormalige sociale reconversie-enveloppe ontoereikend is. Binnen deze rol kan de bestendige deputatie een beperkt aantal Limburgse hefboomprojecten uitwerken en die voorleggen aan de Vlaamse regering.

Ik verwijs ook naar de beslissing van de Vlaamse regering van 19 juli 2002, die de vrije LRM-middelen verdeelde over rendementsgebonden opdrachten, zijnde het verschaffen van risicokapitaal in de vorm van achtergestelde leningen of participaties door middel van aandelen, de activiteiten van NV Mijnschade en Bemaling, publieke en privé-samenwerking ter ontwikkeling van bedrijventerreinen, brownfields, energie, afval en water. Voor de rendementsgebonden opdrachten werd een kapitaal van 228,8 miljoen euro gereserveerd.

Er werd ook een beslissing genomen over de niet-rendementsgebonden opdrachten. Die opdrachten van de LRM zijn goed voor 146,97 miljoen euro. Concreet gaat het over de ondersteuning van de Transnationale Universiteit Limburg, het Strategisch Toeristisch Actieplan 2001- 2006 en een aantal andere strategische hefboomprojecten die door de Vlaamse regering zijn geselecteerd en aanvullend zijn op het Limburgplan inzake onderzoek over afval, energie en water.

Gabriels

Mijnheer Boutsen, u vraagt of er gelden van LRM uit de rendementsverplichting kunnen worden gehaald om hiermee een fonds voor mijnwerkers te creëren. In het licht van de gewijzigde omstandigheden situeren de procedure en voorwaarden hiervoor zich op twee niveaus. Eerst en vooral moeten de bevoegde Limburgse instanties, bij monde van de gouverneur, advies uitbrengen over de conformiteit met het Limburgplan van een fonds voor mijnwerkers als hefboomproject. Vervolgens moet de Vlaamse regering zich uitspreken over het hefboomkarakter van een dergelijk fonds. De hamvraag in deze aangelegenheid is dus hoe de middelen van LRM op de meest doeltreffende en voor Limburg meest toekomstgerichte wijze kunnen worden besteed. Alle elementen moeten hierbij aan bod komen, zodat de reconversie op de meest optimale sociale en economische wijze wordt gerealiseerd.

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de minister, u geeft een uitgebreide opsomming van de bestedingen van de LRM-middelen, maar ik weet nog altijd niet of u de wil hebt om dit probleem op te lossen. Als u de wil hebt, kunt u het probleem vast oplossen.

Minister Jaak Gabriels : Het gaat niet over het hebben van de wil, het gaat over de bevoegdheid en over de intentieomschrijving van de bestaande instrumenten. Ik heb duidelijk uitgelegd hoe dat in elkaar zit. We mogen de mensen geen rad voor de ogen draaien. Dit hoofdstuk is afgesloten, tenzij het provinciaal niveau zich plots geroepen voelt om het opnieuw te openen. Ik verwacht dat echter niet. De initiatiefnemer in dit dossier is minister Van Mechelen, omdat hij het economisch instrumentarium beheert. Mijnheer Boutsen, u moet niet verwachten dat dit debat nog een andere wending zal nemen.

– *De heer Roland Van Goethem treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over zijn reacties op het dossier Alcatel en de uitbouw van een zogenaamd FIT-netwerk

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over zijn reacties op het dossier Alcatel en de uitbouw van een zogenaamd FIT-netwerk.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het dossier van de Franse multinational Alcatel en de gevolgen van de herstructureringsgolf zijn ons allen bekend. Een vierde van het personeel moet in 2003 het bedrijf verlaten. In 2001 en 2002 waren er al 600 afvloeiingen. De vestigingen in Gent, Geel en Antwerpen worden getroffen, Hoboken blijft voorlopig buiten schot.

Mijnheer de minister, waarschijnlijk heb ik uw reactie verkeerd geïnterpreteerd. U stelde dat de technologiesector in Vlaanderen zit te wachten op hooggekwalificeerd personeel, waardoor u de indruk wekte dat de weggesnoeide banen bij Alcatel vrij vlug een andere bestemming in de sector zouden krijgen. Dat is eigenlijk niet juist, en u weet dat. Het volstaat te verwijzen naar de huidige werkloosheidscijfers en vooral naar de stijging van de werkloosheid bij gediplomeerde jongeren.

Het was bijna een zegen voor u dat door de afvloeiingen bij Alcatel een heel potentieel gekwalificeerd personeel op de arbeidsmarkt kwam – ik citeer u letterlijk – 'dat wij uitstekend kunnen gebruiken'. U voegde eraan toe : 'Anderhalf jaar geleden klaagden we nog steen en been omdat we geen topmedewerkers meer vonden en nu worden ze beschikbaar'. Ik vond dat een nogal tweeslachtige reactie op het herstructureringsplan bij Alcatel.

Het probleem is echter dat steeds meer productie wordt uitbesteed en/of geautomatiseerd, terwijl de grote bedrijven reeds de nodige inspanningen deden voor eigen onderzoek en ontwikkeling. We hebben dat gezien bij bezoeken van de commissie

Bogaert

aan onder andere de automotive sector. Hier bovenop komt nu de stagnerende economie en de stijgende werkloosheid.

Mijnheer de minister, u zegt dat u veel verwacht van herscholing, vooral herscholing via internet. Daarom gaat het e-learningplatform in april 2003 van start. Dat is een proefproject om meer kansen te creëren op de arbeidsmarkt in de ICT-sector. Hiervoor wordt al een bedrag van 5 miljoen euro vrijgemaakt. Het aanbod aan de werknemers van Alcatel is in feite identiek als dat aan de werknemers van Real Software. Mijnheer de minister, u wil de afslanking bij Alcatel ook aangrijpen om een elektronisch netwerk uit te bouwen voor Flanders Investment and Trade, die zowel Export Vlaanderen als de Dienst Investeren in Vlaanderen zal integreren. Volgens u werden er reeds verregaande afspraken gemaakt met onder meer Alcatel en Real Software om een wereldproduct te ontwikkelen. Hiervoor wenst u toekomstig ex-personeel van Alcatel aan te trekken. In een latere fase zou dit systeem ook voor telewerk en e-learning worden gebruikt en verkocht.

Mijnheer de minister, uw reactie ten aanzien van het dossier-Alcatel is vrij merkwaardig. Op welke gegevens baseert u zich om te stellen dat het vrijgekomen personeelspotentieel van Alcatel vlug in de Vlaamse technologiesector aan de slag zal kunnen gaan? Welke voorstellen hebt u aan respectievelijk Real Software en Alcatel gedaan om te zorgen voor een opvang ten gevolge van de herstructureeringsplannen? Wat is de juiste inhoud, draagkracht en bedoeling van de e-learningplatformen? Blijkbaar zou er reeds in april 2003 een eerste proefproject van start gaan. Wat is de juiste bestemming van de 5 miljoen euro die u voor het project beschikbaar stelt? Hoe ziet u de door u aangekondigde uitbouw van het elektronisch netwerk voor de FIT? Welke afspraken werden er terzake gemaakt met respectievelijk Alcatel en Real Software om een wereldproduct te ontwikkelen? Welke privépartners brengen geld in? Wat is de uiteindelijke structuur? Door veel leden van de Vlaamse regering wordt verwezen naar PPS-constructies terwijl daarover nog geen decretale onderbouw bestaat.

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal een duidelijk antwoord geven op de duidelijke vragen van de heer Bogaert. Eerst wens ik een positief punt naar voren te brengen. Er wordt immers vrij veel verwezen naar de negatieve

aspecten. Dankzij het Actieplan Ondernemen en de rondetafelconferenties hebben we onder meer voor de automotivesector in Vlaanderen een belangrijke doorbraak kunnen realiseren. In Ford, General Motors Antwerpen en Volvo samen wordt voor meer dan 70 miljard frank geïnvesteerd. Dat is geen onaanzienlijk bedrag. Het is belangrijk dat het Vlaams Gewest en de Vlaamse regering hierin participeren. Vandaar dat we gezorgd hebben voor expansiesteun. Dit is de beste garantie voor een toekomstgericht beleid terzake.

Vorige week heb ik een nieuwe chemische afdeling van Degusa geopend in Antwerpen. Hierbij werd voor meer dan 6 miljard frank geïnvesteerd. In Geel werd een GGO-afdeling van Genzyme geopend. Daar werd voor ruim 4,5 miljard frank geïnvesteerd. Het Duitse Degusa en het Amerikaanse Genzyme geloven blijkbaar in een toekomst in Vlaanderen. Dit is positief, hoewel we niet blind mogen zijn voor de minder gunstige evoluties. We proberen met alle middelen een antwoord te vinden op de problemen.

Mijnheer Bogaert, ik heb nooit gesteld dat het vrijgekomen personeelspotentieel van Alcatel vlug in de Vlaamse technologiesector aan de slag zal kunnen gaan. De IC-sector als onderdeel van de Vlaamse technologiesector kampt reeds enkele tijd met een zware terugval. Zij vormt hierbij geen uitzondering op dezelfde sectoren in de rest van de wereld. Waar we algemeen economisch nog niet van een recessie mogen spreken, is dit in de IC-sector wel degelijk het geval. Maar nogmaals, Vlaanderen vormt hierbij geen uitzondering op de rest van de wereld. Wel heb ik de intentie om de kennis die aanwezig is in Alcatel en andere bedrijven in de IC-sector niet verloren te laten gaan ten gevolge van herstructureringsplannen, maar integendeel te valoriseren.

Noch aan Alcatel, noch aan Real Software heb ik concrete voorstellen gedaan. Wel heb ik met hen van gedachten gewisseld, onder meer doch niet uitsluitend naar aanleiding van de aankondiging van de herstructureringsplannen. Zo heb ik bijvoorbeeld met de heer Thomas, CEO van Alcatel, gezocht naar een mogelijke – als het ware door de omstandigheden geschapen – complementariteit van hun herstructureringsplannen en de Vlaamse nood aan e-solutions. Al snel vonden we ons in het systeem van e-learningplatform voor de FIT, waarbij het surplusaanbod aan e-competence gekoppeld zou kunnen worden aan de aanwezige nood voor een e-solution. Vanzelfsprekend moet dit e-platform voor de FIT passen in een breder platform

Gabriels

met de door u geciteerde partners. Ook andere partners zijn van harte welkom.

Als Vlaams minister van Economie en Buitenlandse Handel beschik ik over een zeventigtal vertegenwoordigers, verspreid over de hele wereld. Te veel nog moet ik de term 'individuele vertegenwoordigers' en te weinig de notie 'een netwerk van 70 vertegenwoordigers' in de mond te nemen. Met het oog op de nakende fusie van de Dienst Investeren Vlaanderen en Export Vlaanderen tot het grotere geheel Flanders Investment and Trade zou een e-learningplatform een interessant instrument kunnen zijn om de effectiviteit en de networking van deze vertegenwoordigers te verhogen en verbeteren. Ook de studie van Ernst & Young die ik in mei dit jaar heb voorgesteld aan de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden kwam reeds tot deze conclusie. De juiste modaliteiten van dit pilootproject voor de FIT moeten evenwel nog worden geïmplementeerd.

Op de vraag naar de juiste bestemming van de 5 miljoen euro die ik voor dit project beschikbaar wens te stellen, moet ik u in deze fase het antwoord schuldig blijven omdat het nog te vroeg is. Ik kan u enkel bevestigen dat de middelen wel degelijk beschikbaar en gereserveerd zijn voor een dergelijk project. Vanzelfsprekend moet de afspraak over de implementatie van het project nog verder worden doorgevoerd.

Er zijn op dit ogenblik verkennende gesprekken aan de gang tussen mijn kabinet en de administratie – waaronder de FIT – enerzijds en diverse bedrijven – zoals Alcatel, Real Software, Telindus – anderzijds. Op basis van deze gesprekken zal ik evenwel kortelings een prijsvraag uitschrijven.

Concrete en bindende afspraken over het wereldproduct werden nog niet gemaakt. Ik herhaal dat er verkennende, inleidende gesprekken werden gehouden die zeer positief zijn verlopen. Op basis daarvan zullen we afspraken maken.

Van een PPS, een publiek-private samenwerking, is er in deze inleidende fase geen sprake.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Over de eerste 3 vragen hebt u duidelijk geantwoord. Op de andere kon u nog niet duidelijk antwoorden omdat de onderhandelingen nog aan de gang zijn. Ik vraag u

wel ons zodra mogelijk de nodige gegevens ter beschikking te stellen.

We moeten hier geen goednieuws- of slechtnieuws-show opvoeren. De Vlaamse regering levert enorme inspanningen in deze moeilijke tijden om de bedrijven te behouden. Het gaat om zeer veel geld. Uiteindelijk moeten we echter nagaan wat het batig saldo op de arbeidsmarkt is. Om de bedrijven te behouden, moeten we zware inspanningen leveren, ook al worden er dan minder arbeidskrachten tewerkgesteld. De keuze tussen economie en het sociaal aspect is bijzonder moeilijk. We steunen belangrijke sectoren om ze te behouden. Dat gaat echter niet gepaard met meer tewerkstelling. We moeten onszelf geen rad voor de ogen draaien.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer Bogaert, we moeten toch rekening houden met het feit dat onze economie transparant en mondiaal is. We delen ook in de klappen van de economische evolutie. Onmiddellijk na 11 september 2001 heeft de Amerikaanse regering zwaar geïnvesteerd in de luchtvaartmaatschappijen. Na een jaar zit United Airlines opnieuw diep in het rood en moet het sterk afslanken. Er worden onmiddellijk 1.500 personeelsleden aan de deur gezet. Dit is nog niet het einde van de operatie.

Zomaar stellen dat we wonderoplossingen uit onze mouw kunnen schudden, is verkeerd. We moeten er wel nauw op toezien dat hetgeen we doen toekomstgericht is. We mogen geen enkele euro meer uitgeven die in de toekomst niet tot resultaten kan leiden. Of er uiteindelijk een resultaat wordt bereikt, zal nog moeten blijken. Wel moet de mogelijkheid van succes aanwezig zijn.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat General Motors expansiesteun heeft gekregen. Klopt het dat de opleidingscheques maar voor een beperkt deel werden aangevraagd en dat het saldo van het ingeschreven budget als steun naar Opel is gegaan ?

Minister Jaak Gabriels : Wij controleren de besteding van het budget economie. Als ik op een bepaald ogenblik de mogelijkheid zie om via dit budget een tussenkomst te doen, doe ik dat ook. De opleidingscheques en de expansiesteun zijn ondergebracht in het Hermesfonds. Indien het budget van de opleidingscheques niet wordt opgebruikt, staat het me vrij het saldo aan te wenden binnen de doelstellingen van het Hermesfonds.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer André-Emiel Bogaert, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Johan De Roo tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Roo tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen.

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik heb reeds een aantal schriftelijke vragen gesteld aan de Vlaamse ministers. Het antwoord werd gecoördineerd door minister-president Dewael. De Vlaamse regering heeft de administratieve vereenvoudiging voor burgers en ondernemingen als een prioriteit naar voor geschoven. Ik heb aan elke minister afzonderlijk gevraagd een overzicht te geven van de reeds genomen maatregelen. Het antwoord van minister-president Dewael daarop was nietszeggend. Ik ben dan ook verplicht elke minister daarover afzonderlijk te ondervragen.

De vermindering van administratie wordt gezien als een onderdeel van het reguleringsmanagement, waarvan de regering op 14 september 2001 de krachtlijnen heeft vastgelegd. Om het beleid van de Vlaamse regering inzake reguleringsmanagement te ondersteunen en te coördineren, werd een Kenniscel Reguleringsmanagement opgericht. Wat de planning van nieuwe projecten betreft, was het de bedoeling van minister-president Dewael dat elke Vlaamse minister voor 1 april 2002 zijn of haar actieplan met concrete voorstellen aan hem zou bezorgen. Op basis van deze actieplannen en met de inhoudelijke ondersteuning van de kenniscel zou vervolgens een algemeen actieplan worden opgesteld dat voor het zomerreces zou worden goedgekeurd. Bovendien diende elke Vlaamse minister, eveneens voor 1 april 2002, de wijze van aansturing van het vereenvoudigingsproces binnen elk beleidsdomein aan de minister-president over te maken.

Op 19 juli 2002 nam de Vlaamse regering akte van het Actieplan 2002 Reguleringsmanagement. Dit actieplan bevat geen algemene richtlijnen, maar daadwerkelijke voorstellen tot vereenvoudiging van specifieke wetgeving, formulieren en administratieve procedures. Volgens de Vlaamse regering 'wordt het immers tijd dat de burgers de vereenvoudiging van de regelgeving en de vermindering van de administratieve lasten ook daadwerkelijk ondervinden.'

In oktober 2002 verscheen in een tijdschrift voor zelfstandige ondernemers een artikel waaruit echter blijkt dat Vlaamse aannemers 15 percent van hun tijd in administratieve rompslomp steken. Ondanks het voornemen van de regering om tegen het einde van de legislatuur de administratieve lasten te doen dalen met 25 percent, zien de aannemers de berg formulieren en reglementeringen nog vergroten.

Mijnheer de minister, kunt u een overzicht geven van de overgemaakte voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen, ingediend bij de minister-president in april 2002 ? Welke daadwerkelijke voorstellen staan opgenomen in het Actieplan 2002 Reguleringsmanagement met betrekking tot de Vlaamse ondernemingen ? Welke maatregelen hebt u gedurende deze legislatuur reeds concreet gerealiseerd inzake administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen ? Welke concrete voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging kunt u hier nog uit de doeken doen ?

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-De Bever : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de heer De Roo. Dit is vroeger al eens aan bod geweest, en bij Landbouw is men er ook mee bezig. Ik heb u voorheen al gevraagd gesprekken daarover aan te knopen met minister Dua, ten einde geen dubbel werk te doen. Is dat al gebeurd ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, collega's, in april werden vanuit het bevoegdheidsdomein Economie zeven voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging aan de minister-president voorgelegd. Ik som ze voor u op : de vereenvoudiging van de garantieregeling bij investeringskredieten van het Vlaams Waarborgfonds ; de herziening van de uitvoeringsbesluiten van het grinddecreet ; de invoering van het vernieuwd econo-

Gabriels

misch ondersteuningsbeleid ; de uitbouw van het uniek virtueel loket 'ondernemen' ; de uitbouw van de referentiedatabank van economische actoren ; de uitbouw van het KMO-loket van het VIZO en de versoepeling van de erkenningsvoorwaarden van externe bedrijfsadviseurs en adviescheques aan KMO's.

Alle voorstellen die door ons werden ingediend, werden ook daadwerkelijk opgenomen in het Actieplan 2002 Reguleringmanagement. Hierbij moet ik melden dat in de eerste versie van het actieplan een redactionele fout is geslopen. De fiche over de uitbouw van het uniek virtueel loket 'ondernemen' werd tweemaal opgenomen, terwijl de fiche omtrent de uitbouw van het KMO-loket van het VIZO niet werd vermeld. De twee projecten zijn echter wel degelijk door de kenniscel geselecteerd.

Daarnaast werden ook voorstellen van andere beleidsdomeinen opgenomen die direct invloed hebben op de administratieve lasten van de Vlaamse ondernemingen. Ik geef enkele voorbeelden, zonder limitatief te zijn. Vlaams minister Stevaert heeft vanuit zijn bevoegdheidsdomein Statistiek een project ingediend voor de beheersing van de enquêtedruk op de bedrijven. Vanuit het beleidsdomein Milieu werd een project geselecteerd voor de stroomlijning van de informatie tussen het bedrijfsleven en de overheid inzake milieu. Vlaams minister Van Mechelen stelde verschillende projecten op met betrekking tot innovatie, waaronder de tussentijdse evaluatie en bijsturing van het KMO-programma voor de innovatiesteun en de integratie van de projecten van subregionale innovatiestimulering in de Huizen van de Vlaamse Economie. In hoofdstuk 2 van het actieplan worden vijf modelprojecten nader toegelicht.

De opleidingscheque is een duidelijk voorbeeld van hoe we aan e-government en administratieve vereenvoudiging doen. Het succes ervan is bewezen. Sinds de aanvang in februari zijn immers bijna 600.000 cheques verstrekt, en dat terwijl ze alleen via de webstek worden aangeboden.

Het gebruik van het uniek ondernemersnummer vanaf begin volgend jaar zal ook heel belangrijk zijn voor de administratieve vereenvoudiging. Daarvoor is het wel nog wachten op het operationeel worden van de federale Kruispuntbank voor Ondernemingen. In de Vlaamse administratie is echter al begonnen met de uitbouw van een referentiebestand van economische actoren. Dit

Vlaamse Referentiebestand stuurt nu reeds een aantal administratieve systemen aan, waaronder dat van de opleidingscheques.

Door het in de toekomst verplicht gebruik van het uniek nummer in de Vlaamse administraties, is het fundament gelegd voor een algemeen, geïntegreerd referentiebestand waarin alle economische actoren op unieke en eenvormige wijze geregistreerd staan met een unieke identificatiesleutel. Meteen zijn ook alle officieel gekende gegevens over deze actor beschikbaar, zodat de overheid informatie waar zij reeds over beschikt, niet opnieuw moet opvragen.

E-government is bijna onmogelijk zonder een back office die beschikt over geïntegreerde basisbestanden op basis van een uniek nummer. Dit wordt nu verder uitgewerkt. De beslissing van de Vlaamse regering om hieraan prioriteit te verlenen, is een fundamentele bouwsteen voor de verlaging van de administratieve lasten.

Ik heb ook het grinddecreet aangestipt. De beslissing komt tegemoet aan de verzuchtingen van de grindwinningsector inzake de administratieve en technisch vaak ingewikkelde procedures tot nu toe.

Verder vroeg u welke nieuwe voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging nog mogen worden verwacht. Momenteel ben ik bezig met het actualiseren van het Actieplan Ondernemen en de webstek. Die zal nu aangepast zijn aan de recentste evoluties. Alle gegevens worden er eenvoudig beschikbaar gesteld voor iedere bezoeker.

De fysieke tegenhanger van deze virtuele bedrijvenloketten zijn de Huizen van de Vlaamse Economie. Ten laatste tegen het midden van 2003 moet het vernieuwd economisch ondersteuningsbeleid volledig operationeel zijn. Het ontwerp van decreet is nu in behandeling in deze commissie. Doordat we uitgaan van een kaderdecreet en de algemene lijnen hebben uitgezet, kunnen we de administratieve vereenvoudiging dichterbij brengen. Dat is belangrijk, want in dat vernieuwd decreet is een grote rol weggelegd voor steunverlening, ook aan de KMO-sector.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-De Bever : Mijnheer de minister, zijn er contacten geweest met minister Dua ? Ook bij Landbouw zijn er projecten voor vereenvoudiging.

Minister Jaak Gabriels : Er zijn contacten, maar dat is niet mijn bevoegdheid. Wel ben ik bevoegd

Gabriels

voor VLAM, en we willen nagaan hoe dat in de toekomst operationeel kan worden gemaakt. De gesprekken daarover zijn nog niet voorbij, maar we zijn er al een tijd mee bezig. Ik heb een concreet voorstel gedaan om VLAM volledig te integreren in de FIT.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het aanwakkeren van ondernemingszin bij jongeren

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over het aanwakkeren van ondernemingszin bij jongeren.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het ondernemerschap staat overal ter wereld aan de top van de sociale, politieke en economische agenda. Dat is niet verwonderlijk. Gisteren hebben we dat in de afscheidstoespraak van de heer Laverge nog eens kunnen horen. Ondernemerschap creëert banen en economische groei, en dus welvaart.

In een studie uit 2000, General Entrepreneurship Monitor, is aangetoond dat België, en vooral Vlaanderen, heel laag scoort op het vlak van het ondernemerschap. In vergelijking met andere Europese landen staan we op de derde laatste plaats. Vlaanderen staat zelfs helemaal onderaan het lijstje. Ik zal echter niet uitweiden over de gegevens.

De leeftijd van ondernemers ligt in België tussen 25 en 44 jaar. Heel weinig ondernemers zijn jonger dan 24 of ouder dan 55. Bij de jongeren is dat deels te verklaren door het hoge opleidingsniveau in ons land. Wie een opleiding wil krijgen tot ondernemer, ziet zich verplicht een bijkomende hogere opleiding te volgen. In het middelbaar onderwijs wordt daar tot nu toe weinig aandacht aan besteed. Jongeren studeren steeds langer, en de combinatie werken en studeren is heel moeilijk. De jongeren wachten het liefst tot hun studies achter de rug

zijn, vooraleer ze met een eigen onderneming beginnen.

Het grote probleem voor heel wat jonge kandidaat-ondernemers blijkt het feit dat ze tijdens hun studies nooit zijn gemotiveerd of aangespoord om een eigen onderneming te beginnen. Meer nog, niet alleen de motivatie ontbreekt, ook heeft de overgrote meerderheid nooit een opleiding tot ondernemer gekregen. Nochtans blijkt dat in landen waar in de opleiding aandacht wordt besteed aan het ondernemerschap, er meer jonge ondernemers zijn.

Bovendien blijkt het ook heel belangrijk te zijn dat er meer aandacht komt voor de situatie van de zelfstandigen. De federale overheid is bevoegd voor het uitwerken van een beter sociaal statuut. De contacten tussen de beide regeringen zouden tot betere resultaten moeten leiden.

Ook rolmodellen zijn van belang. De Vlamingen kijken duidelijk op naar ondernemers. Toch ontbreekt het vaak aan een rolmodel dat hen aanmoedigt om zelf te gaan ondernemen. Mensen die kunnen vertellen over de uitdaging van het ondernemerschap en misschien zelfs studenten kunnen begeleiden, hebben een belangrijke rol te vervullen.

Een andere vaststelling is dat er maar weinig vrouwen zijn onder de ondernemers. Terwijl het gemiddelde 2 op 1 is, is er in Vlaanderen een verhouding van 5 op 1. Voor 5 mannelijke is er dus maar één vrouwelijke ondernemer. Dat is een uitdaging waar ongetwijfeld meer aandacht aan moet worden besteed. Mijnheer de minister, als u zich in uw ondernemersprogramma tot jongeren richt, kunt u dan niet iets specifiek doen voor meisjes ?

Zoals altijd baart ook hier oefening kunst. Mini-ondernemingen blijken een ideale leerschool te zijn voor ondernemers in spe. Toch lijkt het voor scholen en leerlingen niet altijd evident om de juiste financiers te vinden voor die projecten. Vaak worden privé-investeerders aangesproken, maar door de terugval van de economie stellen we ook daar vast dat het almaar moeilijker wordt. De promotie en de incentives waar de Vlaamse overheid voor moet instaan, worden dus ook zwaarder in plaats van lichter.

Mijnheer de minister, op welke gegevens, vaststellingen of studies baseert u zich om al zo vroeg – u had het over de kleuterklassen – met ondernemerslessen te beginnen ? Wat zullen die lessen dan inhouden ?

Merckx-Van Goeij

In Vlaanderen zijn er inderdaad heel weinig, maar er is ook de problematiek van het sociaal statuut. Neemt u op dat vlak initiatieven? Kaart u dat aan bij de federale regering?

Leerlingen moeten dringend worden onderricht in ondernemerschap. Dat stopt echter niet bij aanwijzingen tijdens de lessen. Zullen er ook middelen worden besteed aan projecten als mini-ondernemingen, rolmodellen en peterschap? Hoe wilt u jongeren motiveren om initiatief te nemen in het ondernemen?

Hoe zult u uw initiatief concreet uitwerken en opvolgen? Iets aankondigen zonder van in het begin te voorzien in de gepaste evaluatie, lijkt meestal een slag in het water. In welke opvolging, evaluatie en rapportering aan de commissie voorziet u?

Pleegt u hierover ook overleg met de minister van Onderwijs?

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, collega's, om op uw vragen te antwoorden moet ik terugrijpen naar antwoorden die ik al eerder heb gegeven. Zo heeft de voorzitter vorige week al een actuele vraag gesteld over de kleuters en de jongeren. Ik zal het echter graag voor u herhalen.

Gisteren heb ik 24 jonge zelfstandigen van start laten gaan. Het waren vooral allochtone vrouwen. Dat is een eerste positief punt. De drempel om iets te beginnen moet inderdaad nog worden verlaagd. Meisjes zijn als doelgroep voor mij heel belangrijk, want er stromen er inderdaad te weinig door naar ondernemingen.

In het Actieplan Ondernemen voorzien we in de eerste plaats in het bevorderen van het ondernemerschap door advies, begeleiding en opleiding van ondernemers. Een tweede krachtlijn is het verminderen van de administratieve lastendruk. Het uniek loket zal daar een belangrijke bijdrage toe leveren.

Dat het ondernemerschap inderdaad eerder moet worden aangeleerd, heeft te maken met de noodzaak aan een attitude. Vandaar dat het onderwijs van belang is. Minister Vanderpoorten heeft de procedure in gang gezet om het ondernemerschap als eindterm te verplichten in het onderwijs. Zoals ik vorige week al heb gezegd, is dit van het allergrootste belang.

We moeten de kleuters in het kleuteronderwijs niet leren ondernemen. Dit heeft geen enkele zin. Bepaalde attitudes moeten evenwel in positieve zin evolueren. Ik heb dit vorige week al met een voorbeeld geïllustreerd. Indien een Amerikaanse leerling met een rapport thuiskomt, zal zijn vader of zijn moeder hem feliciteren met zijn goede punten. Als een Vlaamse leerling met een rapport thuiskomt, zal zijn vader of zijn moeder onmiddellijk de slechte punten zoeken. Dit getuigt van een omgekeerde attitude. Indien we deze attitude positiever kunnen invullen, zullen de kinderen zich zelfzekerder voelen en zullen ze sneller bepaalde keuzes maken.

Dat er iets moet worden ondernomen, hoef ik allicht niet te beargumenteren. Mevrouw Merckx heeft de cijfers zelf aangehaald. Uit studies blijkt dat slechts 7 procent van de Vlaamse leerlingen er bij het verlaten van de school aan denkt een eigen zaak op te starten. In de Verenigde Staten gaat het om 19 procent van de schoolverlaters. Dit grote verschil toont aan dat we nog een lange weg af te leggen hebben.

Ondertussen nemen we bepaalde initiatieven om de ondernemingszin aan te wakkeren. Vorige week is het project Busy Day van de VZW Ondernemersplanwedstrijd Vlaanderen aan de KU Leuven van start gegaan. Deze wedstrijd, waaraan ook studenten van de andere universiteiten en hogescholen kunnen participeren, wordt ook voor vorsers opengesteld. Voor dit project zal de VZW Ondernemersplanwedstrijd Vlaanderen een subsidie van 1 miljoen euro ontvangen.

De respons is bijzonder groot. De privé-sponsoring loopt zeer goed. Alle grote bedrijven zijn bereid om hier hun schouders onder te zetten. Zoals iedereen in de pers heeft kunnen zien, loopt de campagne momenteel volop. Ik ben ervan overtuigd dat dit project een gunstige invloed zal uitoefenen. De getuigenissen van enkele van de 150 aanwezige studenten hebben me gesterkt in de overtuiging dat het hier een schot in de roos betreft.

Het is belangrijk dat de mini-ondernemingen, het junior business plan, het peterschap van ondernemingen en de andere projecten van de VZW Vlaamse Jonge Ondernemingen in het onderwijs aan bod kunnen komen. Ik heb de werkingssubsidies van de VZW Vlaamse Jonge Ondernemingen de jongste jaren tot meer dan 793.000 euro opgetrokken. De VZW wil met een voorraad didactisch materiaal naar de lagere scholen afzakken. Ze willen zich allerm minst tot de secundaire scholen of tot het hoger onderwijs beperken. Het is de bedoeling

Gabriels

de kinderen op een speelse wijze bepaalde attitudes en vaardigheden bij te brengen.

In verband met de zogenaamde onderwijscall heb ik in 2,5 miljoen euro voorzien. Deze financiële inbreng is bedoeld om projecten te stimuleren die een brug tussen het ondernemerschap en het onderwijs willen slaan. Via een zogenaamde call zal op regelmatige tijdstippen een oproep naar allereerste organisaties worden gedaan.

Ik heb onlangs voorstellen van Unizo en in verband met de mini-ondernemingen ontvangen. Ik probeer elk initiatief dat aan de criteria beantwoordt positief te beoordelen. Deze projecten, die uit verschillende hoeken afkomstig zijn, hebben eenzelfde doelstelling. Het is de bedoeling om de jongeren via het onderwijs op een zo jong mogelijke leeftijd een positieve ingesteldheid tegenover het ondernemerschap bij te brengen.

In het kader van deze initiatieven wordt geen onderscheid tussen mannen en vrouwen gemaakt. We mogen uiteraard niet uit het oog verliezen dat veel meisjes het ondernemerschap nog steeds als een mannelijk privilege beschouwen. Op dit vlak deel ik de mening van mevrouw Merckx. Aangezien een mentaliteit niet op een dag kan worden veranderd, zal dit allicht nog heel wat tijd, inzet en energie vergen. Het projectteam van de VZW Ondernemersplan Vlaanderen dat het project Busy Day uitwerkt en opvolgt bestaat trouwens uit twee vrouwen en een man.

De projecten die door de administratie Economie worden gefinancierd zullen jaarlijks aan een doelmatigheidsanalyse worden onderworpen. Het is belangrijk dat we weten of onze initiatieven resultaten hebben geboekt.

Het spreekt vanzelf dat ik dit al met minister Vanderpoorten heb besproken. Het ondernemerschap is al in de eindtermen van de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs opgenomen. Minister Vanderpoorten wil deze eindterm in de toekomst veralgemenen.

Op mijn initiatief is een werkgroep voor onderwijs en economie opgericht. In deze werkgroep zetelen vertegenwoordigers van de administratie Onderwijs, van de administratie Economie, van het VIZO en van de VZW Vlaamse Jonge Ondernemingen. Eind november 2002 zal deze werkgroep zich voor het eerst over de vraag buigen op welke manier een kruisbestuiving tussen het onderwijs en de eco-

nomie kan worden gerealiseerd en op welke manier de beide departementen de handen in elkaar kunnen slaan.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik veronderstel dat de doelmatigheidsanalyse en de opvolging van de projecten op een ander ogenblik wat concreter kan worden besproken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de snel groeiende werkloosheid in de Kempense regio door een reeks van bedrijfssluitingen en bedrijfsherstructureringen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de snel groeiende werkloosheid in de Kempense regio door een reeks van bedrijfssluitingen en bedrijfsherstructureringen.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mijnheer de voorzitter, het zal u niet ontgaan zijn dat de economische terugval die in Vlaanderen, in België en in Europa voelbaar is ook in de Kempen een zware tol heeft geëist.

De Kempen kampt met een ernstig banenverlies. Grote bedrijven als Siemens, Alcatel en Brepols herstructureren. Een aantal KMO's zijn in falingsgangaan of hebben de boeken neergelegd. Tijdens het eerste semester van 2002 zijn meer dan 1.100 jobs verloren gegaan. In tegenstelling tot de andere Vlaamse regio's, is in de Kempen ook de mannelijke werkloosheid toegenomen. Naast de voedings- en de metaalsector hebben vooral de elektronische en de grafische sector het bijzonder moeilijk.

Naar mijn mening is er in de Kempen nood aan een aantal maatregelen en ingrepen. Er is nood aan een industrieel beleidsplan dat het accent op vorming en opleidingen legt. We mogen ons niet enkel op de toekomst van de bestaande sectoren concentreren. Er moet tevens in nieuwe sectoren en acti-

De Cock

viteiten worden geïnvesteerd. Dit industrieel beleidsplan moet tevens een aantal randvoorwaarden vervullen. Zo moet de regio beter worden ontsloten, moeten de bestaande bedrijventerreinen worden gesaneerd en moeten bepaalde openbare werken worden uitgevoerd. Hoewel het in deze commissie minder relevant lijkt, wil ik er hier tevens op wijzen dat er nood is aan een inhaaloperatie in de zorg- en in de non-profitsector.

Mijnheer de minister, ik ben verheugd dat u de problematiek erkent. U hebt het initiatief genomen om de Rubenscel bijeen te roepen. Toch zou ik u in verband met de Kempense situatie drie concrete vragen willen stellen.

Bent u van plan om, via de Rubenscel en via andere kanalen, een concreet actieplan voor de Kempen op te stellen? Hoe wilt u dit actieplan onderbouwen? Op welke wijze wilt u remedies zoeken? Wat vindt u van de maatregelen die door minister Landuyt zijn aangekondigd?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik zou me graag aansluiten bij de bekommernis van de heer De Cock om de herstructureringen en de ontstagen in de Kempen en in heel Vlaanderen. Ik zou van de gelegenheid gebruik willen maken om aan de minister een vraag te stellen over de schilderscellen.

Mijnheer de minister, op het Vesoc-overleg hebt u aangekondigd dat u de provinciale overlegstructuren weer in het leven wilt roepen. Ik heb vorig jaar in een vraag om uitleg al eens gepeild naar de bedoeling van deze provinciale overlegstructuren. Er is tenslotte al heel wat overleg over het subregionaal economisch beleid. U hebt toen uitdrukkelijk verklaard dat het niet de bedoeling is een nieuw instituut of een nieuwe structuur in het leven te roepen. Volgens u ging het toen om een eenmalig initiatief om de problemen nader te onderzoeken en om mogelijke oplossingen op provinciaal niveau te zoeken.

Ik ben dan ook zeer verbaasd dat de eerste maatregel die u op het Vesoc-overleg hebt voorgesteld erin bestaat deze provinciale overlegstructuur weer samen te roepen. Ik wil er trouwens op wijzen dat de vakbonden geen deel van de schilderscellen uitmaken. Ik vraag me dan ook af of het de bedoeling is om een provinciale overlegstructuur zonder de

vakbonden in het leven te roepen. Overweegt u om de vakbonden bij dit overleg te betrekken?

De voorzitter : Minister Gabriëls heeft het woord.

Minister Jaak Gabriëls : Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst de vraag van de heer Laurys beantwoorden. De Rubenscel heeft gisteren voor het eerst vergaderd. Ik heb deze cel bijeengeroepen omdat het hier een bestaande structuur betreft. Zoals ik in het verleden al heb verklaard, betreft het hier een ad-hocorganisatie. Dit betekent dat de economische actoren zeer snel bij elkaar kunnen worden gebracht om op provinciaal niveau problemen te inventariseren of oplossingen te zoeken. Het kan hier trouwens ook oplossingen betreffen die beslissingen op andere niveaus impliceren. Niet iedereen moet in de schilderscellen zetelen. Het is enkel belangrijk dat we snel overleg kunnen plegen over de manier waarop we bepaalde dynamieken op gang kunnen brengen.

Ik heb de Rubenscel voor het eerst samengeroepen naar aanleiding van de sluitingsplannen van Antwerpse vestiging van Opel België. Ik ben zeer blij dat we deze dreigende sluiting in een investering van meer dan 20 miljard frank hebben zien veranderen. Dit is zonder meer een belangrijke verwezenlijking.

Ik heb de vertegenwoordigers van de vakbonden gisteren ontmoet. Ik wil niet dat de schilderscellen in de plaats van andere overlegstructuren komen te staan. Dit is nooit de bedoeling geweest. Ik wil gewoon snel te werk gaan. Het betreft hier een ad-hocwerkgroep die permanent kan worden aangevuld en die in het verleden al eens is samengekomen. Het is geenszins mijn bedoeling de syndicale partners over het hoofd te zien.

De heer De Cock weet trouwens zeer goed dat ik de Rubenscel heb bijeengeroepen. Hij heeft deze vergadering zelf bijgewoond. We hebben ons niet tot een overlopen van de bekende problemen beperkt. We hebben tevens aandacht besteed aan de nieuwe richtingen die de Kempense economie kan uitgaan.

Dat er zich in de Kempen problemen voordoen, hoef ik wellicht niet te benadrukken. De sociaal-economische situatie is niet rooskleurig. Uit een GOM-enquête over de ontwikkeling van het bedrijfsleven en over de vooruitzichten voor 2002 blijkt dat de tewerkstelling in het arrondissement Turnhout wellicht met 2,7 procent is gedaald. Bijna een vierde van de mensen die in 2001 uit dienst zijn getreden, hadden het einde van hun contract be-

Gabriels

reikt. Meestal gaat het hier om jongeren en om werkzoekenden die na een eerste werkervaring weer in de werkloosheid terechtkomen. De werkloosheidscijfers tonen bovendien dat het aantal hogergeschoolde werkzoekenden stijgt.

In enkele gemeenten zijn de problemen bijzonder groot. In augustus 2002 was de werkloosheidsgraad in Turnhout 11,71 percent, in Herentals 9,01 percent, in Balen 8,86 percent en in Merksplas 8,72 percent. In vele gevallen betreft het hier gemeenten die in Europese doelstellingsgebieden liggen en die al geruime tijd met structurele problemen kampen.

In 2001 is de streek met een aantal belangrijke collectieve ontslagen geconfronteerd. De sluiting van de afdeling van Janssen Pharmaceutica in Beerse heeft tot 245 afvloeiingen geleid. Bij RPC Oevel zijn 139 jobs verloren gegaan. Bij DAF Trucks in Westerlo zijn 189 jobs verloren gegaan. In de periode 1991-2001 zijn in de Kempen in totaal 11.650 jobs verloren gegaan.

Aangezien deze kritieke situatie om antwoorden en om concrete acties vraagt, heeft de hele Vlaamse regering zich over de bestaande problemen gebogen. We zullen trachten een actieplan op te stellen. Er wordt momenteel aan een gecoördineerd antwoord gewerkt. Dit antwoord moet een bundeling inhouden van alle acties die op de Kempense problematiek inspelen. De minister van Werkgelegenheid coördineert deze werkzaamheden. Het memorandum dat in 1999, naar aanleiding van het faillissement van Verlipack, tussen de Vlaamse regering en de lokale werkgevers is opgesteld en ondertussen een aantal keren is geactualiseerd, vormt de basis van dit antwoord.

Het gesprek van gisteren kan als een eerste informatieronde worden beschouwd. Op deze manier kunnen we het gecoördineerd antwoord aan de regio meer inhoud geven. We hebben gisteren afgesproken om een aantal problemen te overlopen en om binnen een maand na te gaan welke vooruitgang we al hebben geboekt. Binnen de Vlaamse regering vindt ondertussen ook overleg plaats. Ik zal de andere leden van de Vlaamse regering aanspreken om mee een gecoördineerd antwoord op deze complexe situatie te formuleren.

De directeur van de kamer voor handel en nijverheid heeft me er gisteren op gewezen dat er iets te

snel over een crisis in de grafische sector wordt gesproken. In Turnhout zit deze sector in een crisis. In Mechelen komt zich evenwel een belangrijke Italiaanse drukkerij vestigen. Het gaat hier tenslotte om steden die slechts enkele tientallen kilometers van elkaar verwijderd zijn.

De problemen bij Brepols zijn niet nieuw. De herstructurering zal moeten uitwijzen of het bedrijf een andere richting zal kunnen inslaan. De Italiaanse investeringen in Mechelen tonen evenwel aan dat we het niet zomaar over een crisis in de grafische industrie mogen hebben. Bepaalde bedrijven geloven wel in deze regio.

Ik moet op dit ogenblik nog vrij vaag blijven. U was er gisteren bij aanwezig, we hebben alles overlopen. De syndicale partners zijn ook een belangrijke partij, omdat ze de onrust voelen en antwoorden moeten kunnen geven aan de mensen die dat behoeven.

De heer Frans De Cock : Ik juich toe dat er binnenkort werk wordt gemaakt van een gecoördineerde aanpak. Ik begrijp dat dit samen met minister Landuyt zal gebeuren. Het accent moet toch vooral op de economische sector liggen, omdat de impulsen voor nieuwe werkgelegenheid vooral van die sector moeten komen.

Minister Jaak Gabriels : Ik heb vorige week de nieuwe investering van Genzyme geopend in Geel. Daar komen 100 arbeidsplaatsen voor hogeschoolden. En dat zal niet de laatste investering zijn van Genzyme in Geel.

We zijn er opnieuw in geslaagd om de investering van BP naar Geel te halen. Door allerlei acties zou die aanvankelijk naar Rotterdam worden overgeplaatst, maar we hebben BP-Londen er toch kunnen van overtuigen dat Geel de interessantste vestiging is. Ik hoop dat we in geval van zulke acties, schouder aan schouder zullen staan. Er is niets zo onnozel als contra-productief op te treden en investeerders weg te jagen. Daar werden we gered door 11 september. Anders werd er in Rotterdam geïnvesteerd. Als we dat morgen moeten realiseren, hoop ik dat we op unanimitieit kunnen rekenen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.51 uur.*